

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická Fakulta

Tomáš Janek

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

Diplomová práce

Olomouc 2017

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 30. 11. 2017

Tomáš Janek

.....

Na tomto místě bych rád poděkoval doc. JUDr. Filipu Ščerbovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, konzultace, cenné rady a připomínky, ochotu a konstruktivní kritiku.

Poděkování rovněž patří mé rodině a všem, kteří mě v průběhu studia podporovali.

Obsah

Obsah	4
Seznam použitých zkratk	5
Úvod	7
1. Trestný čin kuplířství.....	9
1.1. Otázka právní regulace prostituce.....	14
2. Trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.....	18
2.1. Právní regulace de lege lata	18
2.2. Návrhy právní regulace de lege ferenda	24
3. Trestný čin soulože mezi příbuznými.....	31
3.1. Právní regulace de lege lata	31
3.2. Aplikační praxe.....	33
3.3. Návrhy právní regulace de lege ferenda	36
4. Trestné činy implementované zákonem č. 141/2014 Sb.	40
4.1. Trestný čin účasti na pornografickém představení	40
4.2. Trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem	41
Závěr.....	45
Seznam použité literatury	47
Abstrakt	54
Abstract.....	54
Klíčová slova	55
Key words.....	55

Seznam použitých zkratk

ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská Unie
Listina	usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva ČNR o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
NOZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
OČTŘ	orgán činný v trestním řízení
Prostitutka	sexuální pracovník, jak žena, tak muž
Směrnice	směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii
STZ	zákon č. 300/2005 Z. z., „Trestný zákon“ - Slovenský trestní zákoník
Školský zákon	zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
TOPO	zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů
TŘ	zákon č. 14/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů
TZ	zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Úmluva o Prostituci	Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob, přijata v Lake Success, New York, 21. března 1950, v platnosti od 25. července 1951.
Zákon o některých přestupcích	zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o odpovědnosti za přestupky zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

ZSM zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Ačkoliv téma mé práce bylo již v minulosti několikrát zpracováno, rozhodl jsem se jej zvolit z důvodu trvajících aktuálnosti a společenské závažnosti. Sexuální kriminalita patří ve společnosti mezi velmi sledovaná témata a také právní úpravě těchto deliktů je třeba věnovat náležitou pozornost.

Komplexní rozbor všech trestných činů dle hlavy III. TZ by byl při stanoveném rozsahu diplomové práce zcela nemožný. Proto jsem se po konzultaci s vedoucím práce rozhodl zaměřit pouze na některé trestné činy TZ, a to hlavně na takové, kterým dosud nebyla věnována v jiných pracích dostatečná pozornost. Jedná se o trestný čin kuplířství dle § 189 TZ, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí dle § 190 TZ, soulože mezi příbuznými dle § 188 TZ a dva poměrně nové trestné činy: účast na pornografickém představení dle § 193a TZ a navazování nedovolených kontaktů s dítětem dle § 193b TZ.

Systematicky bude práce rozvržena do čtyř kapitol, úvodu a závěru. Vzhledem k zachování koherence práce jsem se rozhodl nedodržet pořadí dle systematiky jednotlivých trestných činů v TZ. Proto jsem zařadil kapitolu soulože mezi příbuznými až za trestné činy související s prostitucí. Také poslední kapitola vybočuje z koncepce práce a zahrnuje nikoliv jeden, ale dva trestné činy. Rozhodl jsem se tak učinit vzhledem ke stejnému právnímu aktu, na základě kterého byly inkorporovány do TZ.

Ve své práci se po základním vymezení vybraných sexuálních deliktů zaměřím na rozbor účinné právní úpravy těchto trestných činů a na základě tohoto zhodnocení se pokusím odhalit problematická místa. Hlavními metodami mé práce tedy budou právní analýza, komparace a práce se statistickými údaji. Cílem práce bude na základě nabytých poznatků jak právní vědy, tak i ostatních vědeckých odvětví, provést nástin možnosti výkladu některých institutů. Pokusím se najít aspekty, které jsou společensky přínosné a musejí být zachovány v budoucnu a ty, které přínosné nejsou, případně jsou negativní, a tudíž by měly být z účinné právní úpravy vyňaty. Dostatečný prostor vyčlením pro úvahy *de lege ferenda*, kterými by se dala tato slabá místa eliminovat.

První a druhá kapitola bude věnována prostituci a negativním jevům, které ji doprovázejí. Kapitola první bude věnována trestnému činu kuplířství a kapitola druhá prostituci ohrožující mravní vývoj dětí. Po zhodnocení právní úpravy *de lege lata* se zaměřím na možnosti právní úpravy *de lege ferenda*. V obou těchto kapitolách neopomenou práci se statistickými daty a právní komparaci se zahraniční úpravou.

V kapitole věnované trestnému činu kuplířství se zaměřím na problematické pojmy, jakým je například kořistění. Zaměřím se také na prostituci jakožto nosný znak obou trestných činů.

Druhá kapitola bude věnována prostituci ohrožující mravní vývoj dětí. Jedná se o trestný čin, který právní řád před účinností TZ neznal. Jeho zařazení do trestního zákona bylo provázeno kritikou mnohých odborníků. Proto se pokusím zodpovědět na otázku, zda je trestání tohoto jednání racionální. Také analyzuji trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí v souvislosti s trestním právem jako nástrojem ultima ratio.

Třetí kapitola se bude zabývat trestným činem soulože mezi příbuznými, jeho celkovou koncepcí, funkcí v TZ a nutností jeho budoucí existence v právní úpravě. Největší prostor věnuji klíčové otázce, na kterou je potřeba odpovědět, a to, jaký je objekt tohoto trestného činu a možnosti jeho ochrany.

V první části poslední kapitoly se zaměřím na ty aspekty, které jsou pro oba trestné činy společné a u obou se promítají. Dále budu pokračovat ve dvou samostatných podkapitolách, ve kterých rozeberu jednotlivé trestné činy a možnosti jejich uplatnění v praxi.

U trestného činu dle § 193a TZ se zaměřím zejména na to, co je to pornografické představení. V případě trestného činu dle § 193b TZ si pološím otázku, jaké jsou důsledky postihu tohoto jednání v rámci samostatné skutkové podstaty, a provedu úvahu nad možností užití proaktivního přístupu k tomuto trestnému činu.

Vhledem k novosti právní úpravy této problematiky zařadím srovnání některých institutů se zahraniční úpravou a zbyde též dostatek prostoru k vyjádření vlastních myšlenek, a to jak z důvodu kreativity, tak i nedostatku relevantní literatury, judikatury a jiných zdrojů.

V závěru diplomové práce shrnu výsledky mého zkoumání a vyzdvihnu nejdůležitější poznatky, ke kterým jsem mým bádáním dospěl. Vyextrahuji z nich největší pozitiva, a naopak odkáži na problematické aspekty účinné trestní úpravy a shrnu vlastní návrhy de lege ferenda, ke kterým jsem v průběhu práce dospěl.

1. Trestný čin kuplířství

Trestný čin kuplířství je v právním řádu zakotven v § 189 TZ a jeho primárním účelem je úprava negativních vlivů prostituce. Pro účely této práce se budu zabývat pouze základní skutkovou podstatou. Objektem tohoto trestného činu je ochrana mravnosti a svobodného rozhodování člověka v sexuální oblasti¹. Zákodárce byl při kodifikaci vázán Úmluvou Organizace spojených národů o potlačení ochodu s lidmi a využívání prostituce třetími osobami z roku 1949, kterou Československo přijalo již v roce 1958. Nejdůležitější nosné body této úmluvy týkající se kuplířství jsou obsaženy v článcích 1-3, kde je uvedena povinnost státu postihovat jednání, kterým pachatel zláká jiného k prostituci, byť i s jeho souhlasem, toho kdo vede, financuje, nebo se finančně podílí na nevěstinci, nebo vědomě pronajme nemovitost k provozování prostituční činnosti, a to včetně vývojového stádia přípravy a pokusu.

Vymezení pojmu **prostituce** je pro spáchání trestného činu dle § 189 TZ klíčové, jedná se o nosný znak této skutkové podstaty, který bude potřeba vždy naplnit. Lze říci, že není kuplířství bez prostituce. Prostituci jako takovou zákon nedefinuje a najít obecně uznávanou definici prostituce, byť z jiné vědní oblasti, není snadné. Mitlöchner vymezuje prostituční jednání jako: *chování spočívající v poskytování sexu za peníze a jinou odměnu, jakou jsou třeba dárky, protekce a protislužby.*² Trávníčková vymezila pojem jako: *specifický druh obchodu, kdy cílem i prostředkem výdělků se stává sexuální ukojení jiné osoby, a to bez citového vztahu a bez ohledu na výběr partnera.*³ Z pohledu práva je nejaktuálnější definice, ze které vycházejí soudy při své rozhodovací činnosti, a to definice judikaturní z roku 1995, která zní: *„Prostitucí ve smyslu § 204 tr. zák. o trestném činu kuplířství není jen pohlavní styk s jinými osobami za úplatu uskutečněný formou soulože, ale i všechny další formy ukájení pohlavního pudu jiné osoby stejného nebo opačného pohlaví tělesným stykem za úplatu.“*⁴

Otázkou zůstává, jak by se mělo pohlížet na dálkové uspokojování sexuálních potřeb. Tím myslím sex po telefonu, popřípadě tzv. „live chaty“, ve kterých dochází k sexuálnímu kontaktu, byť na větší vzdálenost. I v těchto případech bude primárním účelem sexuální uspokojení osoby. Pokud bychom užili výše uvedené definice dle Mitlöchnera a Trávníčkové, pak bychom i takové jednání museli označit jako prostituční. Zikmundová toto jednání mezi

---

¹ ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník, 2. Díl, komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1870.

² MITLÖCHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. Praha: GRADA, spol. s r. o., 1999, s. 87.

³ TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995, s. 12.

⁴ Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 8.1994, sp. zn. 4 To 518/94.

prostituci řadí také.⁵ Judikurní definice však vyžaduje naplnění znaku „tělesný styk“, který v tomto případě naplněn není. Nutno podotknout, že v předmětném judikátu se jednalo o rozšíření výkladu, tedy aby nebyla postihována pouze soulož, ale i jiné styky srovnatelné se souloží, v tomto konkrétním případě šlo o masturbaci. Judikatura je více než dvacet let stará a nemůže odrážet užití moderních technologií v sexuálních službách. Domnívám se, že de lege lata lze toto jednání považovat za prostituci relevantní pro trestný čin kuplířství.

Na základě toho, že zákon pracuje s pojmem „osoba“, lze dovést, že poskytovatelem prostitučních služeb může být jak žena, tak i muž. Poskytování sexuálních služeb fyzickou osobou jiné fyzické osobě za odměnu není jako takové trestné. V praxi je prostituce provozována dvojím způsobem. První způsob je takový, že kromě prostitutky a zákazníka, nebo zákazníků, není zahrnuta do procesu poskytování sexuálních služeb další osoba.

Druhým způsobem je nezákonný stav, kdy je do procesu zapojena třetí osoba, tedy kuplíř. Kuplíř ve smyslu TZ bude zahrnovat i tzv. „pasáka“, který se bude podílet na organizaci průběhu prostituce, vyjednávání o ceně, či inkasování peněz, přičemž si ponechává přibližně 50 - 70 % zisku prostitutky.⁶ Zajímavým údajem týkajícím se této problematiky, bude účast kuplířů na ženské prostituci. Celosvětové odhady uvádějí, že 80 % - 90 % prostitutek je kontrolováno osobou kuplíře a 53 % prostitutek bylo k prostituci kuplířem donuceno, přičemž 90 % prostitutek mělo při provozování prostituce svého kuplíře.⁷

Pro komplexnější představu problematiky je nutno dodat další dělení. Z pohledu místa poskytování sexuálních služeb je možno prostituci rozdělit do třech kategorií. Toto dělení může být ve spojitosti s procentuálním vyjádřením výskytu jednotlivých kategorií podnětem pro OČTR ke správnému vedení koordinované činnosti směřující k potírání trestného činu dle § 189 TZ. Současně může sloužit zákonodárci jako zdroj informací, které formě je třeba věnovat největší pozornost pro úpravu de lege ferenda.

První kategorie je provozovaná nejméně. Jedná se o variantu „na ulici“, kdy prostitutky provozují svou činnost na veřejném prostranství, kde lákají nebo jsou oslovovány klienty. K následnému poskytování sexuálních služeb dochází buď přímo na veřejném prostranství, nebo v automobilech, případně na následně dohodnutých místech, jako je hotel, nebo byt. Tato varianta je mezi prostitutkami nejméně častá a z celkového počtu tvoří jen cca 10 %. Druhým způsobem je poskytování sexuálních služeb v privátních prostorách prostitutek (byty,

---

⁵ ZIKMUNDOVÁ, Martina. In WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 643-644.

⁶ TRÁVNÍČKOVÁ: *Prostituce...*, s. 57.

⁷ Barry, Kathleen. *The Prostitution of Sexuality*. New York; London, NYU Press, 1995, s. 198. [online]. JSTOR, [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.jstor.org/stable/j.ctt9qg779>>.

ubytovny, hotely), a to například ve formě masáží, kdy může dojít k účasti třetích osob, ale nemusí. Tímto způsobem vykonává prostituci z celkového počtu cca 30 % prostitutek. Posledním druhem je poskytování služeb v prostorách třetích osob, přičemž dle dat odpovídajících nejaktuálnějším oficiálním statistikám představuje tento druh 60 %.⁸ Tyto prostory jsou obvykle nazývány jako noční kluby, striptýz, Go-Go, nebo masáží salóny. V těchto podnicích se ovšem nikdy neinzeruje sex jako takový, nýbrž se pouze platí za společnost. Následné poskytování sexuálních služeb je pak předpokládáno, přičemž z vnějšího pohledu můžeme hovořit o „gentlemanské dohodě“. Právní úprava TČ dle § 189 TZ by měla, dle mého názoru, směřovat k účinnému postihu právě tohoto typu prostituce, prostituce v prostorách třetích osob.

Z uvedeného přehledu vyplývá, že největší podíl prostituce je vykonáván v prostorách třetích osob. Toto dělení má přitom zásadní význam z hlediska kriminologického, kdy by OČTŘ, v případě proaktivního přístupu k potírání této kriminality, měly směřovat své postupy právě proti takovým zařízením. Šetření v takovýchto prostorách bude přitom mnohem snazší, než v případě soukromých prostor prostitutek, a proto zaměřit se primárně na tento druh prostituce považují z hlediska materiálních i personálních zdrojů OČTŘ jako efektivnější.

Základní skutková podstata trestného činu kuplířství je rozdělena do dvou aliněí. První alinea postihuje jednání pachatele, který přiměje, zjedná, zláká, najme, či svede jiného k provozování prostituce. Za jednání dle první i druhé aliney lze uložit trest odnětí svobody na šest měsíců až čtyři léta, zákaz činnosti nebo propadnutí věci. Dle § 14 odst. 2 TZ se v obou případech bude jednat o přečin. Šámal společně se Šámalovou přirovnávají toto jednání k návodu dle § 24 odst. 1 písm. b) TZ, uvádí však, že na rozdíl od něj obsahuje jednání i prvek donucení, postačí však i dohoda⁹.

Pojem **přiměje** v sobě neobsahuje prvek násilí, pohrůžky násilí, ani jiné prvky agrese. Jde tedy o různé formy přemlouvání nebo žádostí za účelem vykonání nějaké činnosti, o kterou si pachatel řekne¹⁰. K takovému jednání by mohlo docházet ze strany osob, ke kterým má prostitutka jistou důvěru, nebo jiný blízký vztah. Pachatelem pak mohou být například partneři nebo rodiče prostitutky.

Pojmem **zjedná** se rozumí uzavření dohody, a to jak výslovné, tak i konkludentní,¹¹ chybí tedy prvek formálnosti. V souvislosti s trestným činem kuplířství se bude jednat

---

⁸ *Nelegální ekonomika v ČR* [online]. Český statistický úřad, 9. června 2005 [cit. 30. listopadu 2017]. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/nelegalni_ekonomika_v_cr_09_06_2005>.

⁹ ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1871.

¹⁰ ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1854.

¹¹ ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1871.

o uzavření dohody mezi kuplířem a prostitutkou, jejímž obsahem bude zajistit uspokojení třetích osob sexuálními službami poskytovanými prostitutkou, a to za úplatu.

Pojem **najme** je velmi podobný zjednání. Liší se od zjednání vyšší mírou formálnosti. Bude se jednat o zaměstnávání, jehož náplní bude poskytování sexuálního uspokojení. Je nutno posuzovat vztah mezi těmito osobami nikoli formalisticky, dle obsahu smlouvy, ale dle úmyslu pachatele zaměstnávat osobu k poskytování sexuálních služeb. Smlouvy se o poskytování sexuálních služeb nemusí vůbec zmiňovat a poskytování těchto služeb může být zastřeno poskytováním jiných služeb, jako jsou masáže, striptýz, eskort, nebo jiné.¹²

Zlákání je dalším pojmem, se kterým zákon operuje. Pachatel v takovém případě vyzdvihuje pozitiva a glorifikuje provozování prostituce, jako například vysokým finančním ohodnocením, flexibilní pracovní dobou,¹³ možností sexuálního vybití či vysokou mírou uspokojení v případě správně odvedené práce. Zlákání je významným znakem pro rozlišení trestného činu kuplířství od trestného činu obchodování s lidmi dle § 168 TZ. Rozdílem mezi zlákáním a sváděním bude méně nápadná forma jednání, kdy pachatel bude v jiné osobě vzbuzovat rozhodnutí vykonávat prostituci. Judikatura uvádí, že „*Zásadní rozdíl mezi uvedenými skutkovými podstatami spočívá zejména v tom, že v případě trestného činu kuplířství poškozená osoba dobrovolně přistoupí na nabídku pachatele provozovat prostituci, která může být i nereálná či nepravdivá (viz pojmy „zláká“ či „svede“). Jedná se však o její svobodné rozhodnutí. Naproti tomu pachatel trestného činu obchodování s lidmi podle § 168 odst. 2, 3 tr. zákoníku koná proti vůli poškozené osoby*“¹⁴. Za důležité považuji upozornit na situaci, kdy osoba, kterou pachatel přiměl, zjednal, najal, zlákal nebo svedl k provozování prostituce, nebo z takového jejího jednání kořistil, byla mladší osmnácti let. Takové jednání nelze nikdy považovat za trestný čin kuplířství, ale je nutno jej kvalifikovat jako trestný čin obchodování s lidmi dle § 168 TZ. Taktéž jednočinný souběh těchto činů je vyloučen¹⁵.

Svádění je svou podstatou velmi podobné zlákání. Opět bude spočívat v přiměnění jiného k provozování prostituce, ovšem oproti zlákání toho bude pachatel dosahovat skrytější formou.¹⁶ Půjde v podstatě o vzbuzení úmyslu provozovat prostituci jinak než zlákáním, a to například úskočným či rafinovaným jednáním, kdy kuplíř osobu přivede do takové situace, že ačkoli nebude k prostituci nucena, bude pro ni velmi obtížné prostituci odmítnout.

---

¹² FEMR, Robert. In DRAŠTÍK, Antonín a kol. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 1026.

¹³ Tamtéž

¹⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 5 Tdo 160/2012.

¹⁵ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 5. 5. 2011, sp. zn. 6 To 26/2001.

¹⁶ FEMR, Robert. In DRAŠTÍK: *Trestní zákoník...*, s. 1027.

Z výše uvedených znaků lze dovodit vůli zákonodárce obsáhnout co nejširším způsobem jednání, kterými dojde k navádění osob pro výkon prostituce. V praxi však bude velmi obtížné rozlišovat, jaký znak pachatel naplnil a například pojmy svádění a zlákáni budou velmi často zaměňovány.

Druhá alinea kriminalizuje kořistění z prostituce provozované jinou osobou. Zatímco u první aliney není nutné, aby pachatel usiloval o získání prospěchu, pro naplnění znaků druhé aliney je úmysl získat prospěch nutný.

Ščerba, Šámal i Šámalová uvádějí, že **kořistěním** se rozumí jakékoliv získávání majetkových/finančních prostředků z prostituce, kterou provozuje jiná osoba. Takovéto kořistění je velmi široce pojato. Bude se jej dopouštět informovaný pronajímatel bytu, kde k prostituci dochází, taxislužba, která vozí zákazníky do privátních prostor prostitutek, popřípadě se bude jednat o vydržovanou osobu¹⁷¹⁸. Domnívám se, že výše uvedení autoři při výkladu opomněli možnost získání nemajetkového prospěchu. Nevidím rozdíl mezi takovým kořistěním, kdy osoba zanechá za peníze prostitutce prostory k výkonu profese a situací, kdy je jí poskytnuto místo peněz vykonání práce, sexuální služby, či zprostředkování kontaktu atp. Proto by v případě rozhodování, zda došlo k naplnění znaku kořistění, mělo být relevantní i nemajetkové protiplnění.

Mezi tento znak bych však určitě nezařadil přijímání dáreků nepatrné hodnoty.

Ve světle judikatury není při kořistění nezbytně nutné, aby pachatel vynucoval, či vyžadoval získání majetkového prospěchu, ale postačí, že opakovaně přijímá úplatu za to, že umožňuje provozování prostituce¹⁹.

Otázkou je, jak dalece musí dojít k podpoře prostituce a zda bude odpovědná každá osoba, která o provozování prostituce ví a poskytne prostitutce službu nebo výrobek potřebný k zajištění provozu.

Jsou možné dva výklady. Na základě restriktivního výkladu by se jednalo o informované pronajímatele bytu, nebo hotelových pokojů, jak uvádí i judikatura²⁰, pověřené dopravce zákazníků, osoby zajišťující ochranu prostituce či místu, kde činnost vykonává²¹ atp.

Při extenzivním výkladu by však byly odpovědné i osoby, které ví, že se jedná o prostitutku a poskytují jí služby nebo produkty, které jí budou umožňovat nejen prostituci,

¹⁷ ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1872.

¹⁸ ŠČERBA, Filip. In JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 4. vyd. Praha: Leges, 2014, s. 614.

¹⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze 14. 4. 1977, sp. zn. 11 Tz 17/77 R 11/1978.

²⁰ Tamtéž

²¹ TRÁVNÍČKOVÁ: *Prostituce...*, s. 58.

ale i běžný život. Jednalo by se například o kadeřníky, manikérky, prodejce erotického prádla či antikoncepce.

Osobně jsem zcela nakloněn restriktivnímu výkladu, tedy, že trestně odpovědnou bude pouze ta osoba, která prostitutce umožní bezprostřední provozování prostituce, protože extenzivní výklad by znamenal zcela bezprecedentní přepínání trestní represe.

Problematickým případem by pak mohlo být pronajímání bytu, ve kterém prostitutka jak bydlí, tak i provozuje svou činnost, pakliže pronajímatel o prostituci ví. V tomto případě by měla být brána v úvahu obvyklá cena nájmu v místě a čase. Pokud by nájemné bylo sjednáno ve výši obvyklé, pak bych nepovažoval znak kořistění za naplněný. Pokud by však cena byla nápadně vyšší, byl by naplněn i znak kořistění.

Osobu pachatele zákon nijak blíže nespécifikuje, na základě výkladu § 22 TZ ve spojitosti s § 189 TZ lze tedy dovodit, že jí může být každý, tedy jakákoliv fyzická osoba, ať žena, či muž. Dále, taxativní výčet § 7 TOPO neobsahuje trestný čin kuplířství, na základě čehož dovozujeme, že trestně odpovědná za tento trestný čin může být i právnická osoba. Z hlediska naplnění subjektivní stránky trestného činu je nutno vycházet z § 13 odst. 2 TZ, dle kterého je pro trestný čin kuplířství potřeba zavinění ve formě úmyslu.

1.1. Otázka právní regulace prostituce

Ačkoliv prostituce jako taková trestná není, jedná se o nosný znak trestného činu kuplířství, a proto považuji za nutné věnovat část práce právě jí. Zákon prostituci jako takovou nezakazuje, ovšem nedovoluje, aby se na ní legálně podílely třetí osoby. Aktuální zákonná regulace však nedokázala negativní vlivy prostituce zcela vymýtit. Namísto toho, aby zákon zafungoval preventivně, pomohl utvořit podhoubí pro velmi netransparentní prostředí s mnohými negativními prvky. Počet osob provozujících prostituci není rozhodně zanedbatelný, nejaktuálnější oficiální statistiky odhadují toto číslo na 9.741 osob.²² Pro srovnání, počet příslušníků Policie ČR byl k 1. 2. 2016 40.077, z toho 6.056 tvořily ženy. Toto číslo je dokonce téměř o 100 osob vyšší, než je počet civilních zaměstnanců Policie ČR²³.

Ekonomicky se jedná o velice aktivní oblast. Výdaje za prostituci v roce 2003 jsou odhadovány na 8.7 miliardy korun, což činí v porovnání s ostatními příjmy z nelegální ekonomiky nejvyšší položku. Například u příjmů z drog se jednalo o částku 7,9 miliard

²² *Nelegální ekonomika v ČR* [online]. Český statistický úřad, 9. června 2005 [cit. 10. listopadu 2017]. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/nelegalni_ekonomika_v_cr_09_06_2005>.

²³ ŽÁRSKÁ, Lucie. *Počet příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky* [online]. Policie České republiky, 6. dubna. 2016 [cit. 10. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.policie.cz/clanek/pocet-prislusniku-a-zamestnancu-policie-ceske-republiky.aspx>>.

a příjmy z pašování cigaret a lihovin čítaly 3,4 miliard. Příjmy z prostituce dosahují výše 0,2 % HDP²⁴, což je pro porovnání ¼ z celkového rozpočtu na primární školství, který Česká republika vynaložila v roce 2013.²⁵

Pro srovnání dokládám vypracovanou tabulku četnosti trestného činu kuplířství v ČR od roku 2009 do roku 2016, kdy průměrně bylo spácháno ročně 45 trestných činů dle § 189 TZ.

kuplířství v roce	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
zjištěno případů	52	37	33	44	42	52	57	50	37

²⁶

Negativní faktory, které doprovázejí prostituci, nejsou zanedbatelné. První kategorii představují ty, které mohou mít přímý účinek na osobu provádějící prostituci, jako jsou sociální zranitelnost, psychické trauma, stres, posttraumatická porucha, suicidální chování, drogové závislosti apod. Druhými jsou ty, které nemusí mít nutně přímý účinek na osoby provozující prostituci. Prostituce byla vždy spojena s negativními jevy, jako je okrádání a vydírání zákazníků, dealerství drog a jiné nelegální aktivity²⁷.

Na základě výše uvedeného dovozují v zásadě tři možnosti přístupu. Prvním je ten, který je v našem právním systému nyní, tedy takový, který nepotírá prostituci jako takovou, ale pouze její negativní doprovodné jevy jako je kuplířství a prostituce ohrožující mravní vývoj dětí. Tento přístup se po zhodnocení výše uvedených statistik v oblasti prostituce nezdá jako příliš účinný.

Druhým přístupem může být postih prostituce. Zahraniční právní úprava se k takovému postihu staví různě. V chorvatské právní úpravě je odpovědnou osobou pouze osoba prostitutky²⁸. Tato varianta se mi jeví jako krajně nevhodná, neboť na jejím základě mohou vznikat velmi nebezpečné situace. Prostitutka jako osoba pachatele se bude muset rozhodnout, zda v případě násilí požádá o pomoc policii a tím se také vystaví postihu, nebo situaci vyřeší jinak. Další možností je vydírání prostitutky po sexu, kdy klient může velmi snadno vydírat prostitutku tím, že jí nezplatí a naopak ji nahlásí na policii, přičemž se pak

²⁴ Tamtéž

²⁵ *Výdaje na vzdělávání Češi jsou na chvostu OECD* [online]. Česko v datech, 24. Srpna 2017 [cit. 10. listopadu 2017]. Dostupné na < <http://www.ceskovdatech.cz/clanek/71-vydaje-na-vzdelavani-br-cesi-jsou-na-chvostu-oecd/>>.

²⁶ *Statistický přehled kriminality 2009-2016* [online]. Policie ČR, [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na < <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>>.

²⁷ VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007, s. 85-89.

²⁸ *Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira NN 5/90, 30/90, 47/90, 29/94* [online]. zakon.hr, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na < <https://www.zakon.hr/z/279/Zakon-o-prekr%C5%A1ajima-protiv-javnog-reda-i-mira>>.

může dožadovat soulože opakované a prostitutka ve strachu z postihu bude nucena vyděrači vyhovět.

Jinou cestou se vydalo Švédsko, které se rozhodlo trestně postihovat klienta. Tato koncepce vychází z toho, že pachatelem je vždy osoba, která aktivně vyhledává sexuální služby a prostitutka je pouze jeho nástrojem.²⁹ Tato varianta se může jevit jako velmi humánní a pro prostitutky výhodná, například pokud je prostitutka napadena, může použít jako obranu výhrůžku, že klienta udá. Na druhou stranu pro ni bude mnohdy velmi obtížné učinit rozhodnutí, zda násilné jednání klienta nahlásit. Je třeba vzít v úvahu, že prostituce bývá často provozována v tajnosti tak, aby nedošlo ke stigmatizaci prostitutky. Proto pokud se rozhodne negativní jednání zákazníka ohlásit, může velmi snadno dojít buď v souvislosti s trestním řízením, nebo ze zlovůle zákazníka ke kompromitaci prostitutčina soukromí se všemi negativními dopady.

Posledním modelem je samozřejmě zákaz prostituce v jakékoliv formě. Avšak ani sebedokonalejší právní úprava a sebeintenzivnější represe nemá šanci vymýtit „nejstarší řemeslo“. Z mého pohledu je mnohem efektivnější toto odvětví takzvaně vynést na denní světlo a legalizovat ho tak, aby se zabránilo negativním vlivům při maximálním využití jeho potenciálu.

Když pomínu morální stránku věci, na které se ve společnosti nejspíše nikdy nenajde 100% konsenzus, je třeba také vyřešit otázku právní. Jde o to, že Česká republika je vázána Úmluvou o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob. K této úmluvě přistoupila v roce 1958 Československá republika a následky toho si neseme dodnes. Společenský vývoj však otevřel debatu realizace legalizace prostituce v už roce 2005, kdy byl usnesením³⁰, schválen návrh zákona o regulaci prostituce. Jeho hlavním cílem bylo odstranit nejpalčivější problémy, které prostituci doprovázejí, jako je organizovaný zločin a nedobrovolná prostituce, ochrana mladistvých před prostitucí, regulace erotických podniků a kontrola jejich provozu, regulace prostituce nabízené na veřejném prostranství, prozatímní neřešitelnost platby příspěvků na zdravotní a sociální pojištění a odvodu poplatků a daní z výkonu prostituce a samozřejmě omezení šíření pohlavně přenosných a jiných nakažlivých chorob.³¹

---

²⁹ HAVELKOVÁ, Barbara, BELLAK-HANČILOVÁ, Blanka. *Co s prostitucí?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014, S. 51.

³⁰ Usnesením vlády č. 940 ze dne 20. 7. 2005

³¹ *Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o regulaci prostituce z 20. 6. 2005 s. 14-15.* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/soubor/navrh-zakona-o-regulaci-prostituce-z-roku-2005.aspx>>.

Přijetím takového zákona by ovšem Česká republika porušila závazky plynoucí z Úmluvy o prostituci, proto by bylo potřeba nejdříve tuto úmluvu vypovědět. Sama Úmluva o prostituci s touto situací počítá v článku 25 písm. e): „*Po uplynutí pěti let od doby, kdy tato Úmluva nabyla účinnosti, každá smluvní strana této Úmluvy ji může vypovědět písemným sdělením, zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Výpověď nabude pro vypovídající stranu účinnosti za jeden rok po dni, kdy generální tajemník Organizace spojených národů obdržel toto sdělení.*“.

Byť Ústava proces vypovězení mezinárodní smlouvy neupravuje, pokud se podíváme na proces vypovězení mezinárodní smlouvy jako na její negativní přijetí, je možno dovodit obdobný proces jako u procesu přijímání mezinárodní smlouvy. Případné vypovězení by nebylo v rozporu ani s legislativou EU. Například Rakousko, Německo, Velká Británie nebo Holandsko signatáři této mezinárodní smlouvy nejsou.³²

Konečně, dne 29. 3. 2005 proběhlo na 42. schůzi Poslanecké sněmovny jednání, v rámci kterého byl bohužel v prvním jednání vládní návrh odstoupení od Úmluvy o prostituci usnesením zamítnut.³³ Společnost však neustále prochází vývojem a i tento neúspěšný pokus je nutno brát jako posun. Pro případ, kdy bude společnost připravena přijmout zákon legalizující prostituci jako povolání, je potřeba mít připravenou i kvalitní právní normu.

---

³² *Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others* [online]. United Nations Treaty Collection, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na <https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtmsg_no=VII-11-a&chapter=7&clang=_en>.

³³ *usnesení poslanecké sněmovny ze dne 29. března 2005, č. 1604* [online]. Poslanecká sněmovna, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&t=798>>.

2. Trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

2.1. Právní regulace de lege lata

Trestný čin provozování prostituce ohrožující mravní vývoj dětí dle § 190 TZ zakládá trestní odpovědnost pro osoby, které vykonávají nebo zajišťují prostituci v zakázané oblasti. Jedná se o zákonem vymezené teritorium, ve kterém se vyskytuje vysoká koncentrace dětí, tedy, dle § 126 TZ, osob mladších osmnácti let. Chráněným zájmem tohoto trestného činu je ochrana dětí před projevem prostituce, které by mohly ovlivnit jejich mravní vývoj. Ze své podstaty se jedná o ohrožovací trestný čin, kdy inspiračním zdrojem zákonodárce byla německá právní úprava.³⁴

Německý trestní zákoník upravil skutkovou podstatu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí v sekci 184f, kde ji rozdělil do dvou alině. První postihuje osoby, které provozují prostituci v blízkosti škol nebo jiných lokalit, které jsou navštěvovány osobami mladšími osmnácti let. Druhá alinea postihuje prostituci, která je vykonávána v domě, ve kterém žijí osoby mladší osmnácti let. Oběma aliněm je pak společný znak, že takovéto poskytování prostituce musí být vykonáváno tak, aby bylo způsobivé, byť potenciálně, ohrozit mravní vývoj dětí.³⁵

K pojmu prostituce a provozování prostituce viz kapitola č. 1. Trestný čin kuplířství.

Domnívám se, že provedení právní analýzy tohoto trestného činu je vhodné jak pro účely právní úpravy účinné, která prostituci jako takovou sice nezakazuje, ale stanovuje právní následky pro některé její doprovodné jevy, tak i pro účel eventuální právní úpravy de lege ferenda, ve které by došlo ke komplexní legalizaci prostituce. Pokud by k legalizaci opravdu došlo, a v této souvislosti by byl zrušen trestný čin kuplířství dle § 189 TZ, neznamenalo by to automatické zrušení i trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.

Ačkoli se spíše přikláním k legalizaci oblasti prostituce, neznamená to, že není potřeba zajistit ochranu společnosti před některými negativními vlivy, konkrétně pak zabezpečit ochranu nejzranitelnější skupiny obyvatel, kterou jsou děti. V otázce ochrany dětí se ztotožňuji s judikaturou, dle které „*Nabízení této služby ohrožuje dobré mravy obecně a velice výrazně ohrožuje mravní výchovu dětí a mládeže.*“³⁶ Je pravdou, že děti jsou zvláště

³⁴ GRIVNA, Tomáš. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1875.

³⁵ *Criminal Code in the version promulgated on 13 November 1998, Federal Law Gazette [Bundesgesetzblatt] I p. 3322, last amended by Article 1 of the Law of 24 September 2013, Federal Law Gazette I p. 3671 and with the text of Article 6(18) of the Law of 10 October 2013, Federal Law Gazette I p. 3799*[online]. Gesetze im Internet, [cit. 16. listopadu 2017]. Dostupné na < https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/englisch_stgb.html#p1689>.

³⁶ Nález Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 69/04.

v raném věku velmi snadno ovlivnitelnými jedinci a mají tendenci napodobovat jednání dospělých³⁷. Nejrizikovějším věkem je rozmezí od 11 do 17 let, tento věk je také nejtypičtější pro začátek provozování prostituce u dětí³⁸. Pokud by se děti setkávaly s prostitucí již od útlého věku, mohly by nabýt pocit, že se jedná o jednání legitimní. Mohly by být také zláhány pozitivními stránkami, jako je relativně vysoký a snadný zisk, avšak bez hlubšího náhledu do provozování této činnosti a rizik s ní spojených. Mohou být vzneseny argumenty, že pokud je prostituce natolik škodlivá pro děti, neměla by být možná povolena ani pro dospělé. Tento argument může být částečně pravdivý, na druhou stranu, člověk má dle článku 10 odst. 2 Listiny právo, aby nebylo zasahováno do jeho soukromého života. Dětem jakožto osobám, které nejsou ještě dostatečně vyzrálé, je toto právo částečně omezeno. Jako obdobný příklad může sloužit zákaz podávání alkoholu dětem dle § 204 TZ, či hraní na výherních automatech dle § 201 odst. 3 TZ.

Trestný čin dle § 190 TZ je systematicky rozdělen do dvou samostatných základních skutkových podstat. Kvalifikovanou skutkovou podstatu z důvodu rozsahu práce vynechám. První skutková podstata je uvedena v odst. 1 a spočívá v provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo obdobného zařízení nebo míst, které jsou vyhrazeny nebo určeny pro pobyt dětí. TZ stanoví za tento trestný čin trest odnětí svobody, jehož horní hranice činí až dvě léta.

Druhá skutková podstata je vyjádřena v odstavci druhém. Spočívá v jednání, které naplní pachatel tím, že organizuje, střeží, nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, a to při možnosti uložení trestu odnětí svobody až na tři roky, zákazu činnosti nebo propadnutí věci.

Zákonodárce v těchto skutkových podstatách postihuje jak samotné provozování prostituce, za předpokladu naplnění znaku relevantního teritoriálního aspektu, tak i jednání osob, které mají podíl na prostituci ve formě organizátorství či pomoci.

Z mého pohledu je nejdůležitějším znakem skutkové podstaty **blízkost** provozování prostituce, protože právě naplnění tohoto znaku určuje, zda se bude jednat o trestný čin, nebo ne. Zákonodárce se rozhodl pro užití relativně neurčitého právního pojmu. Tímto rozhodnutím převedl výklad pojmu na OČTŘ, které budou moci při výkladu uplatnit zásadu subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 TZ. Při tomto výkladu se bude mimo jiné posuzovat i to, zda je

---

³⁷ MATOUŠKOVÁ, Ingrid. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada Publishing, 2013, s. 262.

³⁸ MILFAIT, René. *Komerční sexualizované násilí na dětech: [prostituce, pornografie, obchod]*. Praha: Portál, 2008, s. 45.

prostituce provozována způsobem, který může ohrozit mravní vývoj dětí³⁹, stejně jako v případě německé úpravy. Na druhou stranu může docházet k nedostatečně přesné interpretaci tohoto pojmu ze strany OČTR. To povede k následnému přepínání trestní represe a také ne příliš důslednému naplňování zásady *nullum crimen sine lege* ve smyslu § 12 odst. 1 TZ, což ve výsledku povede k menší právní jistotě.

Znak blízkosti se bude vztahovat k oblasti, ve které se zákonodárce rozhodl zamezit provozování prostituce.

Pro určení, zda jde o relevantní blízkost, by mělo být ustaveno hodnotící kritérium. Dle mého názoru by při určení takového kritéria měla být vzata v úvahu možnost skutečného setkání dítěte s provozováním prostituce. Nejprve je třeba vzít v potaz kritérium vzdálenosti. Pokud by byla prostituce provozována v bytě prostitutky, který by byl ve stejném domě, jako je škola, avšak situován na opačné straně, kdy každé zařízení by mělo přístup z různých ulic za současného znemožnění přístupu z jedné k druhé, pak by byla možnost setkání dítěte s prostitutí minimální. Na druhou stranu, pokud by se prostor pro provozování prostituce nacházel sice daleko, avšak v dohledové vzdálenosti od školy, a dětem by byl vnucen při výhledu z okna pohled například na prostory či poutače prostitučního podniku, pak lze zhodnotit takový stav jako více škodlivý, než v případě předchozím. Proto se domnívám, že dalším kritériem by mělo být měřítko vizuální. Ztotožňuji se s názorem Ščerby, který uvádí, že ojedinělý vizuální kontakt s prostitutí nebude dostatečný pro naplnění tohoto kritéria.⁴⁰

Bylo by také vhodné vzít v potaz denní dobu. Pokud bych vycházel z předpokladu, že prostitutky provozují svou činnost spíše od večerních do brzkých ranních hodin, pak z povahy věci děti nebudou mít ve většině případů možnost, aby byly takovým jednáním prostitutky zasaženy. Výjimkou by mohly být různé akce školy spojené s přespáním. Takovéto akce jsou však spíše výjimečného charakteru. V těchto případech pak bude nutno vycházet ze zásady subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 TZ a tedy dopad na děti zhodnotit jako společensky neškodlivý a z hlediska naplnění trestní odpovědnosti za tento trestný čin za nedostatečný.

Domnívám se, že způsob, jakým zákonodárce vymezil tento znak, je nešťastný. Pokud by znak blízkosti vymezil přesněji, poskytovala by tato skutková podstata vyšší právní jistotu a předešlo by se aplikačním excesům ze strany OČTR. Takové vymezení by mělo obsahovat kritéria vizuální, vzdálenosti, případně času. Kupříkladu vizuální hledisko by mohlo být

---

³⁹ GRIVNA, Tomáš. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1877.

⁴⁰ ŠČERBA, Filip. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, 615.

určeno dohledovou vzdáleností a kritérium vzdálenostní by mohlo vytyčovat minimální chráněný rádius v metrech.

Pojem **škola** je upraven ve školském zákoně, kdy dle § 7 odst. 1, 3 školy uskutečňují vzdělávání a společně se školskými zařízeními tvoří vzdělávací soustavu. Druhy škol jsou ve školském zákoně uvedeny v § 7 odst. 3 taxativně, jsou jimi mateřská škola, základní škola, střední škola (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.

Školská zařízení jsou také definována ve školském zákoně a to v § 7 odst. 4 jako zařízení, která poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťuje ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení jsou definovány v § 7 odst. 5 Školského zákona, jako zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, školská účelová zařízení, školská výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování, školská zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školská zařízení pro preventivně výchovnou péči. Členění školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a školských zařízení pro preventivně výchovnou péči stanoví zvláštní právní předpis, kterým je zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento předpis zahrnuje mezi školská zařízení např. diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou, výchovný ústav a další.

Jiná obdobná zařízení budou například taková, která jsou uvedena v § 39 a násl. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, nebo dle § 34 a násl. zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Bude se jednat například o výchovná zařízení, sociální zařízení odborného poradenství pro péči o děti, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, domovy pro osoby se zdravotním postižením určené pro děti a mládež, zařízení sociálně výchovné činnosti, výchovné a rekreační tábory, zařízení pro výkon pěstounské péče a jiné.

Pojem **místo, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí**, není, na rozdíl od výše uvedených upraven v právních předpisech. Grivna uvádí, že se bude jednat o místa, která jsou vyhrazena vlastníkem nebo provozovatelem dětem, jako například dětská

hřiště, dětské koutky, dětské atrakce, rekreační tábory a podobně.⁴¹ S tímto tvrzením se částečně ztotožňuji, kdy naprosto souhlasím s tím, že by se mělo jednat o místa, která budou pro potřebu dětí vyhrazena, a to jak výslovně, tak i například na základě technického uzpůsobení dané oblasti pro děti. Například půjde o lyžařská centra, ve kterých se nacházejí speciální vleky uzpůsobené pro užití dětmi, brouzdaliště na koupalištích, či dětská oddělení nemocnic. Na druhou stranu se domnívám, že by měly být kryty i oblasti, kde dochází k faktickému velmi vysokému výskytu dětí, byť primárně nemusí být určeny jen pro ně. Souhlasím však také se Ščerbou, který uvádí, že zvýšení počtu dětí na daném místě nesmí být pouze krátkodobého charakteru.⁴² Takovými oblastmi by mohly být například zoologické zahrady, prodejny s hračkami, nebo jiné obchody zacílené na prodej zboží určené dětem.

Pokud jde o rozlišení **pobytu** od **návštěvy**, hodnotícím kritériem bude čas, který děti na daném místě stráví. Komentář Beck hodnotí návštěvu jako situaci, kdy se dítě na daném místě zdržuje spíše po kratší dobu, pobyt naopak vnímá jako delší časové období, které bude zahrnovat několik dní spojených s pobytem přes noc.⁴³

Druhá skutková postihuje jednání pachatele, které spočívá v organizování, střežení nebo jiném zajišťování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí.

Při výkladu znaku **organizování** provozování prostituce budu vycházet z organizátorství, jako smyslově nejbližšího pojmu dle TZ. Organizátorství dle § 24 odst. 1, písm. a) TZ definuje účastníka trestného činu jako osobu, která úmyslně zosnovala nebo řídila spáchání trestného činu. V tomto případě může jít o příklad tzv. pasáka, který bude prostitutku pověřovat úkoly, bude vyjednávat s klienty o ceně, řídit pracovní dobu prostitutek apod. Skutková podstata § 190 TZ tedy povyšuje účastenství ve formě organizátorství na samostatný trestný čin. Toto ustanovení je zajímavé zvláště ve vztahu k § 24 odst. 1 TZ, který za normálních okolností vyžaduje, aby pro naplnění trestní odpovědnosti účastníka došlo buď k dokonání trestného činu, nebo alespoň k pokusu. To bude mít také důsledky, pokud dojde k pokusu trestného činu dle § 190 odst. 2 TZ, protože v tomto případě půjde o pokus organizátorství, což lze podřadit pod jednání, které spočívá v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání trestného činu. Zákonodárce tak připustil, aby byla u přečinu postihována příprava, která je však ve smyslu § 20 odst. 1 TZ trestná pouze u zvlášť závažných zločinů. Také vzhledem k poměru trestních sankcí skutkových podstat

---

⁴¹ GRÍVNA, Tomáš. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1877.

⁴² ŠČERBA, Filip. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 615.

⁴³ GRÍVNA, Tomáš. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1877.

tohoto trestného činu lze usoudit, že záměr zákonodárce je postihovat přísněji osoby organizující prostituci než samotné prostitutky. S tímto záměrem naprosto souhlasím, protože samotnou prostituci lze hodnotit jako méně společensky závažnou oproti jejím doprovodným jevům, viz kapitola č. 1 Trestný čin kuplířství.

Střežení Ščerba popisuje jako činnost, kterou pachatel zajišťuje, aby byl výkon prostituce prováděn bez rušení, například upozorněním prostitutky na policii, nebo dohled na řádné placení ze strany zákazníků.⁴⁴ Střežení je tedy ochrana před rušením prostituce, kdy rušení lze spatřovat v jakýchkoliv projevech, které jsou způsobilé ohrozit nebo přerušit poklidný výkon prostituce.

Jako **jiný způsob zajišťování provozování prostituce** Ščerba uvádí typicky shánění zákazníků prostituce⁴⁵. Je sporné, zda se tohoto jednání může dopustit i zákazník prostitutky. Z podstaty věci se svým jednáním sice nedopouští provozování prostituce, avšak bez účasti zákazníka by nebylo poskytování sexuálních služeb možné a nemohlo by tedy dojít k naplnění znaků trestného činu dle § 190 TZ.

Ztotožňuji se s tvrzením Chromého, že postihováním zákazníka by docházelo k přepínání trestní represe⁴⁶. Z podstaty trestných činů kuplířství a prostituce ohrožující mravní vývoj dětí nelze dovodit, že by zákonodárce postihoval samotnou prostituci. TZ postihuje pouze doprovodné jevy, což by neodpovídalo trestnímu postihu zákazníka. Tento postih bych snad zvažoval v případě, kdy by osoba zákazníka navrhla výkon sexuálních služeb v blízkosti teritorií dle § 190 TZ. K tomu by mohlo dojít například z důvodu, že se jedná o exhibicionistu a to, že je pozorován jinými osobami, u něj vyvolává sexuální vzrušení.⁴⁷ Pokud by došla situace až tak daleko, že by dítě bylo reálně konfrontováno se sexuálním aktem, pak by bylo možné jednání zákazníka považovat za hrubou neslušnost a postihnout jej za trestný čin výtržnictví dle § 358 TZ, případně dle norem správního práva. K této problematice viz kapitola č. 2.2 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí návrhy de lege ferenda.

Z pohledu subjektivní stránky se bude jednat o úmyslný trestný čin ve smyslu § 13 odst. 2 TZ. Gřivna uvádí, že pachatelův úmysl se bude muset vztahovat i na teritoriální hledisko⁴⁸. Pokud se OČTŘ nepodaří prokázat, že pachatel jednal v úmyslu, mnohdy půjde využít možnosti dle § 222 odst. 2 TŘ, tedy užití odpovědnosti podle správního práva, kde

---

⁴⁴ ŠČERBA, Filip. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 616.

⁴⁵ Tamtéž

⁴⁶ CHROMÝ, Jakub. Nejstarší řemeslo v novém trestním zákoníku (k trestnému činu provozování prostituce ohrožující mravní vývoj dětí v širších právních souvislostech). *Trestní právo*, 2011, č. 3, s. 24.

⁴⁷ WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Praha: Portál, 2002, s. 37.

⁴⁸ GŘIVNA, Tomáš. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1877.

stačí dle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky zavinění ve formě nedbalosti. Zákon v nynější podobě neupravuje přestupek, který by šel na toto jednání bez splnění dalších podmínek užít. V úvahu připadá možnost postihu za přestupek veřejného pohoršení dle § 5 odst. 1 písm. e) zákona o některých přestupcích, avšak zde je potřeba, aby byly naplněny kumulativně tři znaky: musí dojít ke spáchání veřejně, musí pohoršovat zpravidla alespoň dvě osoby a musí být v rozporu s mravností⁴⁹. Dále připadá v úvahu využití možnosti obce dle § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, upravit poskytování sexuálních služeb obecně závaznou vyhláškou. V takovém případě je možno pachatele postihnout za přestupek dle § 4 odst. 2 zákona o některých přestupcích.

Subjektem tohoto trestného činu může být jakákoliv fyzická osoba ve smyslu § 22 odst. 1 TZ, tak i právnická osoba a contrario k ustanovení § 7 TOPO. Otázkou je, zda může být pachatelem i osoba mladistvého. Dle obecné právní zásady, podle které nemůže být trestně odpovědná osoba, k jejíž ochraně je norma určena, by měla být trestní odpovědnost mladistvého vyloučena. S touto úvahou se však neztotožňují. Jak uvádí Gřivna, trestný čin dle § 190 TZ chrání mravní vývoj nikoliv osob, které provozují prostituci, ale ostatních nezletilých osob, jejichž mravní vývoj může být pozorováním prostitute narušen.⁵⁰ Tento závěr také podporuje judikatura, která v souvislosti s ochranou shodného objektu řešila případ trestného činu podání alkoholu dítěti osobou mladistvého dle § 204 TZ, kdy bylo judikováno, že v takovém případě má být trestně odpovědnou i osoba mladistvého.⁵¹

2.2. Návrhy právní regulace de lege ferenda

Úprava trestného činu prostitute ohrožující mravní vývoj dětí vykazuje v nynější podobě jisté nedokonalosti a též výklad některých znaků je diskutabilní. Nejzajímavější otázkou však je, zda se jeho zařazením do TZ nejedná ze strany zákonodárce o přepínání trestní represe a zda by chráněný zájem nestačilo ochraňovat jinými nástroji práva, než právě instituty práva trestního.

Co se týče zásady subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 TZ a její funkce legislativní, na základě této zásady lze trestní odpovědnost a trestněprávní důsledky s ní spojené uplatňovat pouze v případech společensky škodlivých, kdy nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného předpisu. Jelínek uvádí, že trestní právo doplňuje ochranu

⁴⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2.2004, sp. zn. 2 As 69/2003 – 50.

⁵⁰ GŘIVNA, Tomáš. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1877-1878.

⁵¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR uveřejněné v Bulletinu Nejvyššího soudu České republiky (ČSR), trestní část; B 1/1980, s. 41-44., číslo označuje číslo sešitu/ročník a za pomlčkou je uváděno pořadové číslo judikátu.

poskytovanou jinými odvětvími práva v případě, že se tato ukáže jako neúčinná. Půjde tedy o prostředek ultima ratio⁵².

Šámal k tomuto uvádí „*Nová kodifikace trestního zákoníku je totiž založena na přesvědčení, že ochranu práv a svobod jednotlivců, včetně jejich života, zdraví a majetku, práv a chráněných zájmů právnických osob, jakož i demokratického státního a společenského zřízení, je třeba dosahovat především mimotrestními prostředky. Na protiprávní jednání je třeba reagovat prostředky trestního práva až v krajních případech, v souladu s pomocnou (subsidiární) úlohou trestního práva v právním řádu a ve společnosti, vymezenou nyní v § 12 odst. 2 TrZ. Kriminální politika sledující kontrolu a potlačování kriminality, musí proto spočívat ve vhodném vyvažování prevence a represe.*“⁵³

Trestní právo nemůže být spásou ostatních právních odvětví. Pokud zákonodárce při tvorbě § 190 TZ usoudil, že postih dle správního práva by nebyl dostatečně účinný z důvodu nefunkčnosti správního práva, otevírá se, zvláště nyní po komplexní rekodifikaci řízení o přestupcích, prostor pro otázku, zda tento zákon představuje v nynější podobě dostatečnou záruku pro ochranu chráněných společenských hodnot.

Jsem toho názoru, že toto jednání nedosahuje dostatečné společenské škodlivosti, a proto by nemělo být apriori postihováno nástroji trestního práva. V podobě, jak je tento TZ nastaven, bude docházet velice často k velmi malému zásahu do chráněného zájmu. Hovořím například o případech, kdy dojde k provozování prostituce v bezprostřední blízkosti vymezené oblasti, avšak bez jakékoliv větší šance působení na děti. Dále z důvodů okolností kdy takto bude jednat osoba poprvé či pod tlakem závislosti nebo podřízenosti, popřípadě hrozby či nátlaku. Případně z pohnutky, kdy matka samoživitelka vykoná tuto činnost v tíživé situaci z důvodu obstarání základních potřeb pro dítě.

Tento trestný čin byl přijat do naší právní úpravy až s účinností TZ, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č.52/2009 Sb. účinném ke dni 1. dubna 2009, tento trestný čin neznal. Do doby účinnosti TZ bylo toto jednání možné postihovat pouze správním právem. Pokud budu vycházet z toho, že zákonodárce nechtěl, aby se děti dostaly do styku s nevhodnou formou uspokojování sexuálních potřeb, pak je dobré připomenout, v jaké době se zákonodárce nacházel. V době tvorby TZ byla vybavenost

---

⁵² JELÍNEK, Jiří. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 33.

⁵³ ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník a naplňování funkcí a základních zásad trestního práva hmotného. *Bulletin advokacie*, 2009, č. 10, str. 22.

domácností internetem přibližně 40%⁵⁴, v roce 2016 se jednalo již o 76,1 %, přičemž domácnosti, ve kterých jsou děti, byly internetem vybaveny dokonce z 95,3 %⁵⁵. Výzkum z let 2012 - 2013 uvádí, že pro děti je z 66 % hlavním zdrojem informací o sexu právě internet.⁵⁶ Dostupnost sexuálního materiálu na internetu je všudypřítomná, ať už v případě pop up nebo statických reklam, tak i prostřednictvím cíleného vyhledávání. Seznámení s prostitucí a jiným nežádoucím chováním je zde tedy velmi snadno dosažitelné a v mnohem zhuštěnější podobě, než v případech dle § 190 TZ. Z tohoto pohledu mi připadá možný dopad prostituce na vývoj dětí v porovnání s jinými aspekty jako marginální a spíše než pro oblast trestního práva zde spatřuji prostor pro užití odpovědnosti za přestupek.

Z hlediska četnosti výskytu byl mezi léty 2010 - 2014 dle statistik Ministerstva spravedlnosti ČR trestný čin dle 190 TZ řešen soudy celkem v 9 případech, což je v průměru méně než 2 ročně. Za tuto dobu bylo celkově stíháno 9 osob a k odsouzení došlo v 8 případech.⁵⁷ Otázkou je, jaká je míra latence tohoto trestného činu. Pokud by tyto statistiky byly opravdu důsledkem vysoké míry latence, pak je nutno vzít v potaz, že čím nebezpečnější je trestný čin pro společnost, tím menší je jeho latence, a contrario, neodhalené závažné kriminality bude méně, než u méně závažné kriminality.⁵⁸ I toto může být argumentem, že v případě § 190 TZ se jedná spíše o méně závažné jednání.

K tomuto tématu viz Chromý, který považuje tento trestný čin za přepínání trestní represe. Uvádí také, že se přeceňuje společenská škodlivost prostituce z pohledu místa jejího výkonu.⁵⁹

Pokud by došlo k upuštění od dalšího trvání skutkové podstaty dle § 190 TZ, neznamenalo by to nutně upuštění od ochrany mravního vývoje dětí. Právní systém stále disponuje nástroji práva správního. Pokud by tedy prostitutka vykonávala svou činnost v místech vymezených § 190 TZ, mohla by být odpovědná za přestupek vzbuzení veřejného pohoršení dle § 5 odst. 1 písm. e) zákona o některých přestupcích. Vzhledem k tomu, že obě skutkové podstaty chrání tentýž zájem, jsou ve vztahu speciality. K odpovědnosti za

---

⁵⁴ *Tabulka 15: Podíl domácností s internetem v zemích EU v letech 2006 až 2015* [online]. Český statistický úřad, 30. listopadu 2016 [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/domacnosti-s-vybranymi-informacnimi-a-komunikacnimi-technologie-mi-a5h934iw6a>>.

⁵⁵ *Domácnosti s připojením k internetu* [online]. Český statistický úřad, 27. března 2017 [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/informacni-spolecnost-v-cislech-2014-2016>>.

⁵⁶ MACHÁČKOVÁ, Hana, DĚDINOVÁ, Lenka, ŠEVČÍKOVÁ, Anna. *Dospívající na internetu* [online]. Masarykova Univerzita, 2015 [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na <http://irtis.fss.muni.cz/wp-content/uploads/2015/10/Dospivajici_na_internetu_2015.pdf>.

⁵⁷ *Statistické ročenky kriminality 2010-2014* [online]. Ministerstvo spravedlnosti, [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html>>.

⁵⁸ *Latentní kriminalita* [online]. Epravo.cz, 3. ledna 2002 [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/latentni-kriminalita-15571.html>>.

⁵⁹ CHROMÝ: *Nejstarší řemeslo...*, s. 24.

přestupek bude však potřeba naplnit kumulativně tři znaky: musí dojít ke spáchání veřejně, jednání musí pohoršovat zpravidla alespoň dvě osoby a musí být v rozporu s mravností. Domnívám se, že úprava tohoto přestupku je dostatečná, aby postihovala jednání, které může ohrozit mravní vývoj dítěte ve smyslu § 190 TZ. První znak, který musí být u tohoto přestupku naplněn, je veřejnost. Pro naplnění znaku veřejnosti bude postačovat, když jednání bude prováděno na místě lehce pozorovatelném z míst veřejně přístupných, byť by to bylo například na soukromém pozemku.⁶⁰ Znak rozporu s mravností neshledávám u provozování prostituce jako problematický. Posledním znakem je, že osoba musí zpravidla budít pohoršení alespoň u dvou osob. Tento znak bych přirovnal ke znaku výše uvedené německé úpravy, která požaduje, aby byla prostituce vykonávána takovým způsobem, aby mohla ovlivnit vývoj dětí. Represe tak je uplatňována pouze na případy, které by mohly mít na děti negativní vliv, a nikoliv na jednání, kterým by prostitutka poskytla své služby zákazníkovi v době, kdy je vyloučeno ovlivnění dětí, kupříkladu v pozdních nočních hodinách či o prázdninách.

Pokud by však odborné debaty dospěly k názoru, že tento přestupek není svou konstrukcí skutkové podstaty dostačující, nabízí se možnost kodifikace přestupku nového, který by lépe vyhovoval společenské potřebě úpravy prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.

Z důvodu komplexnosti nesmím opomenout možnost postihu tohoto jednání dle § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, kdy obec využije svého práva a upraví poskytování sexuálních služeb obecně závaznou vyhláškou. Takové postihy, byť mohou být velmi efektivní, jsou však zcela závislé na uvážení obce, a neřeší tedy tento problém na celostátní rovině.

Jedním ze stěžejních aspektů je sankcionování. Za přečin dle § 190 TZ lze uložit v obou základních skutkových podstatách trest odnětí svobody, u druhé skutkové podstaty pak také trest zákazu činnosti či propadnutí věci. Nutno však také podotknout, že prostituce je činnost vždy úplatná, takže připadá v úvahu i možnost uložení peněžitého trestu dle § 67 TZ. Nemohu opominout ani možnost uložení trestu obecně prospěšných prací dle § 62 TZ či jiných alternativních trestů. Vzhledem k zásadám ukládání trestů dle § 55 odst. 2 TZ nebude běžně ukládán trest nepodmíněného odnětí svobody, byť u kvalifikovaných podstat tato varianta není tak nereálná.

Ačkoliv lze širokou paletu možných trestů hodnotit z pohledu efektivity pozitivně, je nutno zohlednit další aspekty trestní odpovědnosti, čímž je například dehonestiční charakter trestního řízení. I při důsledném respektování presumpce nevinny představuje každé trestní

---

⁶⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, sp. zn. 2 As 69/2003 – 50.

řízení významný zásah do soukromého a osobního života trestně stíhaného a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti. Takový zásah je o to intenzivnější, prokáže-li se následně, že se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem⁶¹. Existuje velmi reálná šance, že bude trestní řízení zahájeno, ale nedojde k odsouzení, například z důvodu neprokázání úmyslu nebo pro nedostatečnou společenskou škodlivost. Ačkoli nedojde k odsouzení, řízení před soudem, které dle § 2 odst. 10 TŘ probíhá veřejně, může mít znatelný dopad na soukromí stíhané osoby. Může tak dojít k stigmatizaci této osoby, což zajisté bude mít dopad na její budoucí život. Jako velmi závažný případ pak hodnotím, pokud dojde ke stíhání osoby mladistvé za tento trestný čin. I kdyby nedošlo k odsouzení mladistvého, můžou se na něm podepsat negativní dopady trestního řízení, dojít k narušení jeho vývoje a následnému horšímu zařazení do společnosti.

Pokud se zaměříme na sankce, které jsou k dispozici v rámci správního práva, pak lze uložit dle zákona o odpovědnosti za přestupky jak pokutu dle § 5 odst. 3 písm. b), tak i omezující opatření dle § 5 odst. 5 téhož zákona. Těmito opatřeními se dle § 52 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky rozumí zákaz navštěvovat určitá veřejná místa, popřípadě se zdržet styku s určitou osobou či určeným okruhem osob. Možnost uložit tato opatření hodnotím pro náš účel velmi kladně. Správným uložením se zamezí bližšímu kontaktu prostitutky s dětmi, která tak nebude mít možnost na jejich vývoj negativně působit. V případě porušení takového omezujícího opatření dojde k naplnění skutkové podstaty trestného činu maření úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 TZ se všemi důsledky s tím spojenými. Zákon o odpovědnosti za přestupky dále umožňuje uložení opatření zabrání náhradní hodnoty, nelze jej ovšem uložit pro přestupek vzbuzení veřejného pohoršení. To však neznamená, že by nemohlo být pro futuro toto opatření novelou rozšířeno i na tento přestupek, nebo kodifikován nový přestupek, který by postihoval totožné jednání jako u skutkové podstaty dle § 190 TZ.

Na základě výše uvedeného musím konstatovat, že správní právo bohužel nedisponuje zcela srovnatelnými sankcemi jako právo trestní, zejména absentuje sankce trestu odnětí svobody a jiné výše uvedené alternativní tresty dle TZ. Trest odnětí svobody je ovšem i v rámci trestního sankcionování používán v souladu s výše uvedenými zásadami trestání pouze jako prostředek ultima ratio, který má z povahy věci nejvíce zábranný účinek. Uložení

---

⁶¹ *Sjednocující stanovisko Nejvyššího soudu v otázce přiznání a výše náhrady za nemateriální újmu způsobenou tím, že proti poškozenému bylo vedeno trestní řízení, které neskončilo odsouzením* [online]. Nejvyšší soud, 12. října 2012 [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <http://www.nsoud.cz/judikaturans_new/ns_web.nsf/print/Provverejnostamedia~TiskovezpravyNejvyssihosoudu~Sjednocujici_stanovisko_Nejvyssiho_soudu_v_otazce_priznani_a_vyse_nahrady_za_nematerialni_ujmu_zpusobenou_tim_ze_proti_poskozenemu_bylo_vedeno_trestni_rizeni_ktere_nskoncilo_odsouzenim~>>.

takového trestu bude připadat v úvahu zejména vzhledem k povaze pachatele v situaci, kdy bude pachatel za takové jednání stíhán opakovaně. Není však zcela vyloučeno, aby i správní sankce vedla, byť nepřímo, k možnosti odsouzení a následnému potrestání trestem odnětí svobody. Tento případ by mohl nastat, pokud by bylo uloženo omezující opatření a pachatel by jej porušil. Tím by se dopustil trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 TZ. Za takové situace by bylo možné i uložení trestu odnětí svobody a tím zajištění co největšího zábranného účinku a ochrany společnosti před možným opakováním negativního jednání pachatele. Nutno dodat, že intenzivnější represe nemusí nutně znamenat lepší ochranu chráněného zájmu.

Je vhodné také podotknout možnost vyřešit jednání pachatele příkazem na místě ve smyslu § 91 zákona o odpovědnosti za přestupky, což se sice z hlediska možné represe může jevit jako nedostatečné, na druhou stranu, negativní jednání je možné tímto způsobem sankcionovat bezprostředně a vzhledem k nutnosti součinnosti ze strany pachatele je také více prohloubena možnost působit na jeho svědomí a tím ho odradit od dalšího negativního jednání. Tímto postupem lze také dosáhnout velmi výrazného efektu uvědomění. Tedy pokud bude prostitutka provozovat prostituci v nežádoucí oblasti, bude jí uložena sankce až do výše 10.000 Kč, pokud bude v takovém jednání pokračovat, lze jí takovouto sankci uložit opětovně. Pokud dojde k uložení několika takových sankcí v krátkém časovém období, je velmi pravděpodobné, že ekonomický zásah bude pro prostitutku natolik znatelný, že si raději pro své budoucí provozování vybere jinou lokalitu. Ačkoliv se v takovém případě může sankcionování jevit jako příliš mírné, nepůjde primárně o plnění funkce represivní, ale o upřednostnění funkce ochranné, která je vedoucí funkcí TZ.⁶² Mravní vývoj dítěte bude chráněn tím, že negativně motivujeme prostitutku, aby výkon své činnosti neprováděla v dosahu dětí.

Užitím nástrojů správního práva lze patřičně reagovat a postihovat i takové jednání, které by sice mohlo ohrozit chráněný zájem dle § 190 TZ, ovšem z důvodu intenzity takového zásahu by byla dle § 12 odst. 2 TZ trestní odpovědnost vyloučena. Případně lze postihovat jednání, která byla učiněna v nedbalosti, což může ve výsledku vést k mnohem větší ostražitosti prostitutek při výběru místa výkonu činnosti. Poslední alternativou, kterou však nesmím vynechat, je v odůvodněných případech možnost užití sankce napomenutí dle § 35 a) zákona o odpovědnosti za přestupky. Tato sankce bude připadat v úvahu například

---

⁶² DOLENSKÝ, Adolf. In ŠÁMAL, Pavel. *Trestní právo hmotné*. 7., přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 35.

u výše zmíněného zavinění ve formě nedbalosti. Zde snad výchovný účinek ani není potřeba rozepisovat.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že zařazením tohoto trestného činu do TZ se opouští pojetí trestního práva jako nástroje ultima ratio. Znaky skutkové podstaty nejsou dostatečně vymezeny a může docházet k značným problémům při jejich aplikaci. Míra škodlivosti bude v mnoha případech zanedbatelná a míra výskytu postihovaného jednání je minimální. Uplatňování odpovědnosti na základě tohoto trestného činu je velmi těžkopádné, a svou podstatou, vzhledem k tomu, že správní právo disponuje širokou možností efektivního potírání této činnosti, může působit jako exemplární případ přepínání trestní represe. Na základě výše uvedeného se domnívám, že jednání dle § 190 TZ by mělo být postihováno nástroji správního práva a trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí by měl být z TZ vypuštěn.

3. Trestný čin soulože mezi příbuznými

3.1. Právní regulace de lege lata

Trestný čin dle § 188 TZ zakládá trestí odpovědnost pro toho, kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém, nebo sourozencem. Pachatelem je tedy vždy konkrétní subjekt ve smyslu § 114 odst. 1 TZ.

Pojem příbuzný v pokolení přímém je definován v § 22 NOZ. Jedná se o osoby ve vztahu předek – potomek v přímé linii, tedy např. otec – syn, matka – dcera, babička – vnučka. V § 22 NOZ je také definován pojem sourozenec, kterým se rozumí osoby v linii nepřímé, tedy bratr a sestra, a to jak plnorodí (shodní oba rodiče), tak i polorodí (pouze jeden rodič shodný).⁶³ Další osoby ve vztahu příbuzenském, jako například teta – synovec, nebo bratranec – sestřenice, by v případě vzájemné soulože trestně odpovědné nebyly. K trestní odpovědnosti je potřeba, aby byly osoby spojeny příbuzenstvím, a to buďto příbuzenstvím založeným zrozením manželským, nebo příbuzenstvím založeným zrozením nemanželským⁶⁴.

Problematickou otázkou bude příbuzenství vzniklé osvojením. Příbuzenství dle NOZ je definováno v § 771 jako vztah osob založený pokrevním poutem nebo osvojením. Pokud bychom se spokojili s jazykovým výkladem, pak by i osvojenci s osvojiteli spadali do kategorie relevantních příbuzných. Je však nutno zohlednit, že jazykový výklad má sloužit pouze k prvotnímu přiblížení k aplikované normě,⁶⁵ proto je nutné pít se po účelu a smyslu tohoto pravidla chování. V tomto případě bude účelem normy zájem společnosti na ochraně nejdůležitějších vztahů, zájmů a hodnot. Proto bude nezbytné si dostatečně přesně vymezit objekt tohoto trestného činu a určit, zda norma ochraňuje morální zájem a kryje tedy i soulož příbuzných, kterým vznikl tento vztah na základě osvojení, či nikoli.

Určení chráněného zájmu tohoto trestného činu je poměrně složité. Důvodová zpráva k TZ odkazuje na důvodovou zprávu právní úpravy předchozího trestního zákona, kdy tento trestný čin uvádí jako morální zásadu nedovolující soulož mezi nejbližšími příbuznými.⁶⁶⁶⁷ Je však otázkou, zda se s tím lze spokojit. Literatura k tomuto trestnému činu není obsáhlá, a pokud nějaká existuje, je většinou povrchní. Autoři jako Ščerba, Šámal/Šámalová i Femr v hrubých rysech uvádějí chráněný zájem jak morální, tak i genetický.⁶⁸⁶⁹⁷⁰

⁶³ *Incest* [online]. Epravo.cz, 14. listopadu 2001 [cit. 24. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/incest-15379.html>>.

⁶⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 11. 12. 1929, sp. zn. Zm I 52/29.

⁶⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. I. ÚS 2920/09.

⁶⁶ Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, § 191, Dostupné na ASPI.

⁶⁷ Důvodová zpráva k zákonu č. 140/1961 Sb., trestní zákon, § 231-246, Dostupné na ASPI.

⁶⁸ ŠČERBA, Filip. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 612.

⁶⁹ ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL: *Trestní zákoník...*, s. 1868.

Lze tedy usoudit, že jedním z aspektů chráněného zájmu bude morální zásada nedovolující pohlavní styk mezi nejbližšími příbuznými, a to jak na základě pokrevního příbuzenství, tak i příbuzenství vzniklého osvojením. Femr také uvádí, že tento trestný čin je založen na principu ochrany genetické degenerace⁷¹.

Rozhodně bych byl nerad ztotožňován s úvahou, že soulož mezi příbuznými je z morálního hlediska v pořádku. Na druhou stranu se musím pozastavit nad záměrem zákonodárce při volbě objektu.

Můžeme vycházet z toho, že zákonodárce chtěl, aby byl chráněn zájem morální nebo genetický (případně oba), nebo se prostě nechtěl pouštět do kontroverzní diskuze a pouze nerozvážně zkopíroval ustanovení ze socialistického zákona starého více než padesát let. Poslední variantě by také odpovídala koncepce důvodové zprávy, která pouze odkazuje na důvodovou zprávu k zákonu minulému.

Pokud snad vůlí zákonodárce byla ochrana morálních hodnot, pak je norma z mého pohledu zcela špatná. Norma zakazuje pouze soulož mezi příbuznými. Pojem soulož Šámal a Šámalová vysvětlují velmi úzce, a to jako spojení pohlavních orgánů muže a ženy ve formě vnikání penisu do vagíny, a to i v případě, kdy dojde byť jen k částečnému zasunutí penisu do pochvy ženy.⁷² Je zřejmé, že inspiračním zdrojem byla autorovi judikatura, která považuje za soulož: „*spojení pohlavních orgánů muže a ženy, přičemž spojením je soulož dokonána. Ve smyslu soudní praxe, se považuje pouhé částečné vsunutí, pohlavního údu muže do pohlavního ústrojí ženy za dokonanou soulož*“.⁷³

Norma tedy vůbec nekryje jiný sexuální kontakt, takže například orální/anální sex, digitální penetrace, mechanické dráždění pohlavního orgánu, či jiné dráždění sexuální povahy nezakládá trestní odpovědnost. Zákon takovéto jednání vysoce sexuální povahy, při kterém však nedojde ke spojení pohlavních orgánů, definuje jako jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží.⁷⁴ Například chorvatská právní úprava v tamním trestním zákoníku, která se rozhodla chránit morálku, vymezila zákaz incestu v článku 198, a to velmi efektivně. Naplnit skutkovou podstatu je možno jak souloží, tak i stykem s ní srovnatelným.⁷⁵

---

⁷⁰ FEMR, Robert. In DRAŠTÍK: Trestní zákoník..., s. 1024.

⁷¹ FEMR, Robert. In DRAŠTÍK: Trestní zákoník..., s. 1024.

⁷² ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL: Trestní zákoník..., s. 1840.

⁷³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu SR ze dne 1. 2. 1983, sp. zn. 3 To 3/83.

⁷⁴ ŠÁMAL, Pavel, ŠÁMALOVÁ, Milada. In ŠÁMAL: Trestní zákoník..., s. 1841.

⁷⁵ *Criminal Code: The Official Gazette of the Republic of Croatia "Narodne novine" (hereinafter: NN) No. 110 of October 21, 1997 (entered into force on January 1, 1998).* [online]. legislationline.org, [cit. 16. listopadu 2017]. Dostupné na

<https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwjs1_7Zk_HXAhVoSZoKHVJgCogQFgggMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.vsrh.hr%2FCustomPages%2FStatic%2FHrv%2FFiles%2FLegislation__Criminal-Code.doc&usg=AOvVaw1dS7o9M99KKoeS4047CAH9>.

Pokud by tedy zákonodárce pracoval s variantou, že primárním smyslem zakotvení tohoto trestného činu je ochrana morálních hodnot, pak by z mého pohledu v dosažení cíle neuspěl.

Další možností je záměr ochrany genetické čistoty. V takovém případě by byl předmětem incest, kterým se rozumí pohlavní styk s blízkou, pokrevně příbuznou osobou.⁷⁶ Dle studií je incestní jednání velmi nežádoucí, protože děti počaté incestním způsobem trpí desetkrát častěji defekty jako je nanismus, srdeční deformace, těžká mentální retardace, hluchoněmost, zvětšení tračnicku apod. Také úmrtnost je u těchto dětí přibližně dvakrát větší, než u dětí normálních.⁷⁷ Na základě těchto skutečností soudím, že je uvěřitelnější záměr zákonodárce vyjádřený ve skutkové podstatě § 188 TZ spočívající v potírání incestního chování z důvodů zdravotních, než z důvodů mravních.

Trestně odpovědné budou osoby, které vykazují výše uvedené znaky příbuzenství. Z pohledu naplnění znaku subjektivní stránky trestného činu je nutno vycházet z § 13 odst. 2 TZ, na základě kterého je pro tento trestný čin potřeba zavinění ve formě úmyslu. V některých případech, i když dojde k souloži zcela dobrovolně, je nutno počítat s tím, že trestní odpovědnost bude vyloučena z důvodu nedostatečného věku dle § 25 TZ nebo z důvodu nedostatečné rozumové a mravní vyspělosti ve smyslu § 5 odst. 1 ZSM.

3.2. Aplikační praxe

Trestný čin soulože mezi příbuznými patří mezi velmi okrajovou trestnou činnost, což také vyplývá ze statistik policejního prezidia. Mezi léty 2008 až 2016 bylo průměrně zjištěno 7 případů soulože mezi příbuznými ročně. Pokud jde o stíhání, dotklo se v průměru 6 osob ročně.

soulož mezi příbuznými v roce	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
zjištěno případů	3	2	10	6	7	10	6	7	8
stíháno osob	2	0	4	8	4	8	8	7	9

78

Otázkou je, proč jsou čísla tak nízká. V ideálním případě by byla odpověď taková, že k páčání tohoto trestného činu příliš často nedochází a statistiky odpovídají reálnému chování osob. Další možností je chybná koncepce právní úpravy, která je nedostatečně účinná

⁷⁶ WEISS: *Sexuální deviace...*, s. 83.

⁷⁷ WILSON, Edward O. *Konsilience: jednota vědění : o nezbytnosti sjednocení přírodních a humanitních věd.* Přeložil Pavla SADÍLKOVÁ, přeložil Jana SPURNÁ. Praha: Lidové noviny, 1999, s. 196.

⁷⁸ *Statistický přehled kriminality 2009-2016*[online]. Policie ČR, [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>>.

a neumožňuje efektivní stíhání pachatelů tohoto trestného činu. Nutno však zohlednit faktor latentní kriminality, tedy kriminality, která se nestane předmětem trestního stíhání. Latentní kriminalita má dosahovat řádově několikanásobku kriminality odhalené. Na základě míry latentnosti lze také odvozovat míru společenské hrozby, kterou daný trestný čin představuje, kdy čím vyšší je míra latentnosti, tím nižší bývá společenská škodlivost. To však pochopitelně nelze aplikovat dogmaticky, například u trestného činu znásilnění je míra latentnosti vysoká a na jeho společenské škodlivosti to neubírá⁷⁹.

Největší úskalí při stíhání tohoto trestného činu spatřuji především v povinnosti OČTŘ zjistit skutkový stav věci prost důvodných pochybností v rozsahu nezbytném pro jejich rozhodnutí dle § 2 odst. 5 TŘ. Je nutné si uvědomit, že k tomuto protiprávnímu jednání většinou dochází v soukromí a jedinými osobami přítomnými, které by mohly osvědčit skutkový stav věci, jsou právě pachatelé.

Pokud půjde o případy dobrovolné soulože, vyjma případů, kdy bude trestní stíhání souložící osoby z relevantních důvodů nepřipustné, budou se obě osoby nalézat v postavení obviněného. Je dosti nepravděpodobné, že by pachatel vypovídal proti druhému pachateli a tím se sám kompromitoval. Donucování k výpovědi je pak samozřejmě nepřijatelné dle článku 37 odst. 1 Listiny, kdy: „Každý má právo odepřít výpověď, jestliže by jí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké“. Jediný případ, který je snad z mého pohledu pravděpodobný, je ten, kdy by pachatel chtěl pouze způsobit újmu druhému pachateli a to i za cenu újmy vlastní. TZ ovšem dle svého smyslu a účelu nemá sloužit jako nástroj osobní odplaty. Na základě tohoto se jeví získání důkazu prostřednictvím výpovědi v praxi nereálné. Proto je potřeba najít jiného usvědčujícího důkazu.

Osoby páchající tento trestný čin, které se ze zákonných důvodů nestanou obviněným, se ocitnou v pozici svědka. V tomto případě se na ně bude vztahovat obecná povinnost svědčit ve smyslu § 97 TŘ. Nutno však podotknout, že i tato povinnost může být omezena privilegiem dle § 100 TŘ. V případě dobrovolné soulože je dosti pravděpodobné, že by osoba svědka tohoto práva využila. Pokud půjde o případy nedobrovolné soulože, možnost odmítnutí vypovídat již není tak pravděpodobná. Avšak nutno pamatovat případy, kdy mezi sebou mohou mít tyto osoby velmi silné osobní a materiální vazby, na základě kterých se nakonec mohou rozhodnout výpověď odepřít. Lze si například představit situaci, kdy dojde ke zneužití dcery otcem, a ta vzhledem k materiální závislosti odmítne svědčit, nebo situaci,

---

⁷⁹ *Latentní kriminalita* [online]. Epravo.cz, 3. ledna 2002 [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/latentni-kriminalita-15571.html>>.

kdy dojde k nucené souloži mezi sourozenci a zneužitý odmítne svědectví pro zachování dobrých vztahů v rodině.

I v případě, že by byly protiprávnímu jednání přítomny nějaké jiné osoby, které by o takovém jednání pachatelů vypovídat mohly, by mohla nastat velmi snadno situace důkazní nouze. Bylo by velmi složité prokázat, že k souloži opravdu došlo. Pachatelé by si velmi snadno vystačili s argumentem, že nedošlo k souloži, protože nedošlo k penetraci, ale pouhému povrchovému dráždění, análnímu styku nebo jinému styku srovnatelnému se souloží. V takovémto případě si opravdu nedokáží představit, že by se OČTŘ podařilo najisto prokázat skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 2 odst. 5 TŘ. Ani početí dítěte není stoprocentní zárukou, že opravdu došlo k souloži, protože k početí může dojít i jiným způsobem, než souloží, například na prstech ruky pachatele při provádění digitální penetrace,⁸⁰ či v rámci jiných praktik, při kterých bude vpravováno sperma dovnitř vagíny. Snad jediným opravdu prokazatelným důkazem by mohly být fotografie a video záznamy pořizované pachateli při provádění soulože. Situace, kdy bude mít OČTŘ takový důkaz, získaný legálním postupem tak, aby následně mohl být proveden u soudu, k dispozici, se jeví jako opravdu velmi nepravděpodobná.

Jako zdánlivé pozitivum právní úpravy trestného činu dle § 188 TZ se jeví případ nedobrovolné soulože jednoho z účastníků, kdy dochází k souběhu s jiným trestným činem, jako například trestný čin znásilnění. Vzhledem k tomu, že k incestnímu chování dochází nejčastěji ze strany muže, který zneužívá své dítě⁸¹, dojde téměř vždy k naplnění alespoň dvou skutkových podstat trestných činů. Lze si samozřejmě představit modelovou situaci, kdy 17 letá dívka svede svého otce. V takovém případě nedojde bez dalšího k naplnění dvou a více skutkových podstat, ale pouze k naplnění skutkové podstaty dle § 188 TZ. Tyto případy se však vyskytují spíše v rovině akademických debat.

Protože však trestný čin soulože mezi příbuznými má nejnižší horní hranici trestu odnětí svobody v porovnání s ostatními trestnými činy dle hlavy III., jejichž skutkové podstaty by mohly být v případě nedobrovolné soulože naplněny, a protože TZ vychází z teorie absorpční, nedojde fakticky ke zvýšení trestní sazby. Jediným opravdovým pozitivem je tedy v případě souběhu to, že na základě mnohosti spáchaných trestných činů svědčí v neprospěch pachatele přítěžující okolnost ve smyslu § 42 písm. n) TZ se všemi negativními důsledky z toho pro jeho osobu vyplývajícími.

---

⁸⁰ *Can You Get Pregnant With Precum?* [online]. The American Pregnancy Association, 5. září 2017 [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://americanpregnancy.org/getting-pregnant/can-you-get-pregnant-with-precum/>>.

⁸¹ WEISS: *Sexuální deviace...*, s. 88.

3.3. Návrhy právní regulace de lege ferenda

Z výše uvedeného vyvstává otázka, zda je tato skutková podstata v nynější formě efektivní, případně, zda je možné nalézt faktory, které by ospravedlňovaly její vyloučení z TZ.

Na základě mé analýzy si dovoluji konstatovat, že ustanovení § 188 TZ ve své nynější podobě neposkytuje dostatečné záruky ochrany morálních hodnot. Pokud budeme vycházet z toho, že zákon opravdu chrání morální zájem, pak je do budoucna jednou z možností změna formulace skutkové podstaty do přísnější podoby, která bude postihovat i jiné sexuální styky, než pouze soulož. V budoucnu by tak skutková podstata mohla být formulována takto: „*Kdo vykoná soulož nebo jiný styk srovnatelný se souloží s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem, bude potrestán...*“. V takovém případě, kdy by byl chráněným zájmem princip morální, by bylo nutné vykládat příbuzenství v pravém smyslu NOZ dle § 777 jako „*vztah osob založený na pokrevním poutu, nebo vzniklý osvojením*“, na základě čehož by se staly trestně odpovědnými i osoby, které nejsou vázány pokrevním poutem.

Další alternativou je ochrana zájmu genetického. Zákon přejal koncepci z právní úpravy, která vznikla v 61. roku minulého století. Přibližně v této době byla v USA schválena Úřadem pro kontrolu potravin a léčiv první hormonální antikoncepce v podobě pilulky.⁸² Pokud zákonodárce vycházel z předpokladu, že sexuální kontakt mezi nejbližšími příbuznými je potřeba omezit pouze, jde-li o soulož (což by vysvětlovalo, proč opomenul jiné styky srovnatelné se souloží), tak, aby nedocházelo k výše popsaným negativním medicínským faktorům, šlo vlastně z jeho pohledu pouze o antikoncepční opatření.

Subjektivně historický výklad skutkové podstaty tohoto trestného činu je vzhledem k absenci aktuální důvodové zprávy TZ k tomuto ustanovení velmi obtížný, zvláště když právní věda také mlčí. Pokud byl záměr zákonodárce úpravou dle § 188 TZ postihovat příbuzné vykonávající soulož proto, aby nedocházelo k negativním genetickým vlivům, pak tato úprava vzhledem k tomu, že dle odborné literatury⁸³ je nejčastější páchaní tohoto činu ve formě donucené, postihuje pouze minimum případů. U ostatních případů plní ustanovení § 188 TZ pouze funkci „přítěžující okolnosti“ dle § 42 písm. n) TZ.

---

⁸² JUNOLD, Suzanne W, MARKS, Lara. *Women's Trials: The Approval of the First Oral Contraceptive Pill in the United States and Great Britain. Journal of the History of Medicine and Allied Sciences. 2002, Volume 57, Issue 2, s. 117.* ? [online]. Semantic Scholar, [cit. 22. listopadu 2017].

Dostupné na <<https://pdfs.semanticscholar.org/d697/3ca8c505c423ba914b050025082be8fe4516.pdf>>.

⁸³ WEISS: *Sexuální deviace...*, s. 88.

Také otázka nebezpečí výše uvedených genetických následků, které mohou vzniknout z incestního početí, nemusí být tak jasná, jak se na první pohled zdá. Například Femr vychází z předpokladu odborníků, že početím mezi některými příbuznými dochází k ohrožení budoucího jedince.⁸⁴ Tomuto tvrzení však lze i oponovat. Dle nejnovějších výzkumů jsou rizika vrozených defektů přibližně o 2 % vyšší, než u nepříbuzných rodičů⁸⁵. Pokud budeme vycházet čistě z genetického hlediska, pak příbuzenské vztahy mají nejen negativa, ale i pozitiva.⁸⁶ Dle studií se v případě příbuzenských početí objevují i nezanedbatelná pozitiva, například klesá možnost potratů z důvodu imunologické neslučitelnosti.⁸⁷ Negativní následky existujících studií byly při tvorbě TZ zřejmě brány v potaz, zůstává však otázkou, zda byly brány v úvahu i možné pozitivní genetické následky a zda by být měly či nikoliv. Například Uzel uvádí, že postižení nejsou způsobena pokrevním spojením, nýbrž špatným genetickým materiálem rodičů. Také dodává, že stejnou mírou se mohou projevit jak negativní, tak i pozitivní genetické vlastnosti.⁸⁸

Pakliže bychom dali stranou morální aspekt a spokojili se s tvrzením, že objektem tohoto trestného činu je čistě ochrana před nežádoucími genetickými následky v případě početí, pak je otázkou, ochrana koho vlastně. Ochrana dítěte, které se z takového početí narodí? Těžko, vzhledem k tomu, že takovou ochranou dosáhneme toho, že se vůbec nenarodí. Ochrana společnosti? To si snad vůbec tvrdit nedovolím vzhledem k tomu, že nežádoucí genetické následky mohou být důsledkem spousty faktorů, z nichž jsme dnes schopni celou řadu již předem odhalit. V naprosto absurdním případě by pak bylo na místě chránit společnost i před početími, u nichž lze předpokládat negativní genetické následky z důvodu přítomnosti jiných genetických faktorů (jako jsou mentální postižení). A to považuji za neakceptovatelné. Vzhledem k tomu proto upřednostňuji názor, že objekt tohoto trestného činu bude mít spíše charakter morální.

---

⁸⁴ FEMR, Robert. In DRAŠTÍK: Trestní zákonik..., s.1024.

⁸⁵ BENNET Robin a kol. *Genetic Counseling and Screening of Consanguineous Couples and Their Offspring: Recommendations of the National Society of Genetic Counselors. Journal of Genetic Counseling. 2002, Vol. 11, No. 2, s.115.* [online]. [cit. 22. listopadu 2017].

Dostupné

na <[http://www.lotscave.com/files/Journal%20of%20Genetic%20Counseling%20\(Vol.%2011,%20No.%202,%20April%204,%202002\).pdf](http://www.lotscave.com/files/Journal%20of%20Genetic%20Counseling%20(Vol.%2011,%20No.%202,%20April%204,%202002).pdf)>.

⁸⁶ CAROL, Buechat. *The Costs and Benefits of Inbreeding* [online]. The Institute of Canine Biology, 19. září 2014 [cit. 25. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.instituteofcaninebiology.org/blog/the-costs-and-benefits-of-inbreeding>>.

⁸⁷ SWAMINATHAM, Nikhil. *When Incest Is Best: Kissing Cousins Have More Kin* [online]. Scientific American, 8. února 2008 [cit. 25. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.scientificamerican.com/article/when-incest-is-best-kissi/>>.

⁸⁸ Uzel, Radim, *Falešný mýtus kolem krvesmilstva* [online]. novinky.cz, 3. dubna 2008 [cit. 25. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/136713-falesny-mytus-kolem-krvesmilstva.html>>.

V souvislosti s otázkou ochrany zájmu genetického je třeba si současně uvědomit, že v dnešní době dostupné hormonální i nehormonální antikoncepce, jiných nástrojů plánovaného rodičovství a výše uvedených medicínských postojů, není „obava“ z počtů mezi osobami příbuznými již tak aktuální jako dříve. Vezmeme-li všechny tyto skutečnosti v potaz, domnívám se, že se ustanovení § 188 TZ může jevit jako obsoletní a je na místě otevřít diskuzi o potřebě jeho dalšího zakotvení v TZ.

Další diskutabilní situace může nastat v případě, kdy dojde až k narození dítěte. Za takových okolností by bylo vodné vzít v potaz zájem dítěte. Pokud již k narození dojde, je otázkou, zda bude trestní stíhání rodičů v nejlepším zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Proces trestního stíhání je zdlouhavý a může mít na dítě i přes všechny nástroje ochrany negativní důsledky v podobě vystavení stresovým situacím, zásahu do soukromí apod. Pokud dojde k vynesení pravomocného odsuzujícího rozsudku, bude dítě přímo dotčeno, a to i když nedojde k výkonu trestu odnětí svobody a tedy jeho odloučení od rodičů. Minimálně bude doživotně stigmatizováno označením incestního zplonce.

TZ v § 37 - 42 odráží princip individualizace sankcí, dle které by měl být postižen pouze pachatel trestného činu a to přiměřeným způsobem. Pokud ale dojde k uložení sankce rodičům dítěte, dojde též k negativním důsledkům pro dítě. Jde tedy o jistou formu „kolektivního trestání“.

Porovnáme-li chráněný zájem společnosti dle § 188 TZ s nejlepším zájmem dítěte, pak je otázkou, na kterou stranu se mísky vah převáží. Nejlepšímu zájmu dítěte je konstantně připisována velmi vysoká váha, což také dokládá judikatura Ústavního soudu. Ten uvádí, že: *„Obecné soudy jsou při svém rozhodování v každém jednotlivém případě povinny pečlivě zhodnotit všechny relevantní skutečnosti a okolnosti vzniku újmy, zvážit, jaké zájmy dítěte byly narušeny nezákonným rozhodnutím či postupem veřejné moci, [...] Jsou povinny tak činit a nejlepší zájem dítěte zohlednit i bez výslovného návrhu dotčeného dítěte či jeho zákonného zástupce“*.⁸⁹ Lze tedy nejvyšší zájem dítěte považovat za samostatně stojící právo? Dle mého názoru nikoliv, jde však o velmi silné vodítko při vykládání relevantních norem a určitě je jedním z argumentů pro otevření diskuze o další podobě trestného činu dle § 188 TZ v současném znění.

Na základě výše uvedeného se jeví jako logické dva přístupy. Prvním je zostření právní úpravy tak, že dojde k postihování i jiných styků srovnatelných se souloží, a tím dojde k lepší ochraně morální stránky objektu. Druhým přístupem je situace, kdy by byl trestný čin

---

⁸⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 12. 7.2017, sp. zn. I. ÚS 1737/16.

dle § 188 TZ v budoucnu považován za přebytečný. Je třeba zkoumat proveditelnost a následky takového jednání. Česká republika je signatářem Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod⁹⁰, která v článku 8 zabezpečuje právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Toto právo je však omezitelné v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Problematika právní úpravy incestu, byla projednávána před ESLP, který konstatoval, že: „*Členské státy disponují širokou mírou volné úvahy při zvažování, jak upravit incestní vztahy mezi dvěma dospělými osobami, a to bez ohledu na to, že takové rozhodování zasahuje do intimních aspektů života jednotlivce.*“⁹¹ Úpravu incestu jako trestného činu například Francie, Belgie, Nizozemsko, nebo Portugalsko nezná. Z tohoto pohledu tedy zrušení § 188 TZ nic nebrání.

V případě zrušení tohoto trestného činu by však bylo vhodné pamatovat na jeho roli v případě souběhu s jinými trestnými činy tak, jak je uvedeno výše. Nová právní úprava by mohla například rozšířit přitěžující okolnosti v § 42 TZ. Vhodnějším prostředkem právní regulace by však nejspíše byla modifikace kvalifikovaných skutkových podstat trestných činů, které lze spáchat v jednočinném souběhu. Bohužel vzhledem ke kontroverzní povaze tohoto tématu bude velmi složité, aby zákonodárce přistoupil na rekonstrukci § 188 TZ, a to ať už zpřísněním její úpravy, či zrušením. V současné podobě se však, dle mého názoru, jeví tento trestný čin jako nesmyslný.

---

⁹⁰ Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících

⁹¹ Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 12. dubna 2012 ve věci stížnosti č 43547/08 Stübing proti Německu.

4. Trestné činy implementované zákonem č. 141/2014 Sb.

Trestné činy dle § 193a a § 193b TZ se staly součástí TZ od 1. 8. 2014 nabytím účinnosti zákona č. 141/2014 Sb., kterým byl novelizován TZ. Tato novela byla odrazem požadavků ze strany EU, konkrétně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV.

Cílem této směrnice je dle bodu (49) boj proti pohlavnímu zneužívání, pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii. Vzhledem k širší dopadu této směrnice jsem se rozhodl z důvodu rozsahu této práce zaměřit pouze na trestné činy dle § 193a a § 193b TZ a s nimi související aspekty.

Česká republika využila možnosti dle bodu (18) směrnice a rozhodla se kriminalizovat taková jednání ve formě samostatných trestných činů a nikoliv pouze rozšířením stávajících skutkových podstat trestných činů. Stejně tak učinilo například Slovensko⁹². Toto rozhodnutí má jak pozitivní, tak i negativní dopady. Svou existencí jako samostatně stojících trestných činů dává zákonodárce jasně najevo svůj záměr postihovat tato negativní jednání a působí jako lepší výstraha, než kdyby byly pouze znakem jiného trestného činu. V případě souběhu trestných činů však dojde z důvodu mnohosti trestných činů k naplnění přitěžující okolnosti ve smyslu § 42 písm. n) TZ. To se může sice jevit jako pozitivum, na druhou stranu to vede k zostřování trestní represe, což apriori nemusí být nutně přínosné.

4.1. Trestný čin účasti na pornografickém představení

Tento trestný čin chrání zájem společnosti na nerušeném mravním vývoji dětí, resp. chrání děti před důsledky jejich zneužití k tvorbě pornografie.⁹³

Trestný čin dle § 193a TZ postihuje jednání pachatele, který se účastní pornografického představení nebo obdobného vystoupení, ve kterém vystupuje dítě.

Klíčový bude pro tento trestný čin výklad pojmu pornografické představení. Tento pojem Směrnice definuje v článku 2 jako živé vystoupení určené určitému publiku, a to i vystoupení prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, kdy se osoba dítěte bude účastnit skutečného či předstíraného sexuálního jednání, nebo dojde k zobrazování pohlavních orgánů dítěte k prvotně sexuálnímu účelům.⁹⁴ Může se tedy jednat například o divadelní⁹⁵ či jiná

---

⁹²Srovnej. STZ § 201a, §201b, §370

⁹³FEMR, Robert. In DRAŠTÍK: *Trestní zákoník...*, s. 1041.

⁹⁴ Účel pornografického představení odvozují od pornografického díla, kdy tímto účelem bude zvyšovat sexuální vzrušení. Dále viz ŠČERBA, Filip. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 616.

⁹⁵ ŠČERBA, Filip. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 623.

sexuálně explicitní představení, kde budou osoby mladší osmnácti let, ať už předstíraně, či skutečně, uskutečňovat jednání, jejichž účelem bude sexuální vzrušení. V případě zobrazování pohlavních orgánů dítěte k prvotně sexuálním účelům, bude mít pachatel vizuální přístup k obnaženým pohlavním orgánům dítěte, což bude pachateli sloužit k sexuálnímu vzrušení. Nebude potřeba dalšího jednání dítěte, které by záměrně stupňovalo vzrušení pachatele.

Takových představení se bude moci pachatel účastnit buď fyzicky na místě, či za pomoci nástrojů internetových sítí, jako jsou například chatroomy, sociální sítě, či jiné stránky zřízené speciálně za účelem streamování takového obsahu.

Zde musím vyzdvihnout Slovenskou právní úpravu, kde je v § 132 odst. 5 STZ upraveno výkladové ustanovení pro pojem pornografického představení. Toto ustanovení popisuje pornografické představení jako živé představení určené publiku, a to i s využitím informačně technických prostředků, ve kterém je dítě zapojeno do skutečného nebo předstíraného sexuálního jednání, nebo v kterém jsou obnažené části těla dítěte za účelem vyvolání sexuálního uspokojení jiné osoby.

Takovéto výkladové ustanovení jasně vymezuje jednotlivé znaky pornografického představení, které musejí být naplněny. Mohlo by být inspiračním zdrojem i pro TZ, protože výklad pojmu pornografické představení nemusí být adresátům vždy zcela zřejmý, což může vést k tomu, že se pachatelé budou dopouštět takového jednání v právním omylu dle § 19 TZ. To sice ve většině případů nebude mít na založení trestní odpovědnosti pachatele žádný vliv, avšak jedním z požadavků na trestní normu vyplývajícím ze zásady „nullum crimen sine lege certa“, je určitost právní normy, na základě čehož by jednajícím neměly vznikat pochybnosti, zda jeho jednání je opravdu trestné.⁹⁶

Otázkou je, jak aktivní může být účast pachatele. Dle mého názoru, aby pachatelovo jednání založilo odpovědnost za tento trestný čin, mělo by postačovat již pouhé pasivní sledování, aniž by do představení jakkoli zasahoval.

Zákon v případě pachatele mluví o pojmu osoba, může jím tedy být jak jakákoliv fyzická osoba ve smyslu § 22 odst. 1 TZ, tak i právnická osoba a contrario k ustanovení § 7 TOPO. Pro naplnění subjektivní stránky trestného činu je nutno vycházet z § 13 odst. 2 TZ, na základě kterého je pro tento trestný čin potřeba zavinění ve formě úmyslu.

4.2. Trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem

Trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem je projevem implementace Směrnice, která reaguje v bodu (3) na rozšíření nových technologií a internetu při sexuálním

---

⁹⁶ JELÍNEK, Jiří. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 30.

zneužívání dětí. Jedná se o trestněprávní regulaci tzv. Groomingu, tedy jednání, kdy sexuální predátoři manipulují s osobami tak, aby v nich vzbudili důvěru a vytvořili si tak příležitost k osobní schůzce, na jejímž konci může dojít k pohlavnímu zneužití, fyzickému násilí, případně zneužití oběti k prostituci či výrobě dětské pornografie.⁹⁷

Ačkoli dle článku 6 Směrnice byla ČR povinna inkorporovat do TZ pouze ochranu před jednáním, které je provozováno prostřednictvím informačních a komunikačních sítí, rozhodl se zákonodárce k postihování groomingu v jakékoliv formě. Rozhodnutí zákonodárce hodnotím zcela kladně, vyzdvihuje totiž nutnost chránit děti v co nejširším možném rozsahu.

Za pozitivní současně považuji, že se zákonodárce rozhodl nediferencovat horní hranice trestu odnětí svobody pro jednotlivé útoky, které jsou uvedeny ve skutkové podstatě § 193b TZ, jak mu to umožňuje článek 6 odst. 1, 2, Směrnice, ale určil pro všechny formy útoku horní hranici trestní sazby až na dvě léta, čímž v některých případech zvýšil požadovanou minimální výši horní hranice o 100 %.

Nutno podotknout, že touto skutkovou podstatou zákonodárce částečně nabourává koncepci TZ, když postihuje přípravu u trestných činů, které nejsou zvláště závažnými zločiny, tak jak to vyžaduje § 20 TZ. To má také vliv na zánik trestní odpovědnosti, kdy nepřipadá v úvahu zánik trestnosti dle § 20 odst. 3 TZ, přičemž ani užití institutu účinné lítosti dle § 33 TZ není možné. Tím došlo k poměrně velkému zostření právní úpravy.

Může dojít k paradoxní situaci, kdy zanikne trestní odpovědnost dle § 20 odst. 3 TZ v případě zanechání přípravy k trestnému činu znásilnění dítěte mladšího patnácti let dle § 185 odst. 3 písm. a) TZ, avšak nebude možná aplikace tohoto institutu u trestného činu dle § 193b TZ, který je materiálně přípravou jiných trestných činů, které slouží k ochraně sexuální integrity dítěte, avšak nejsou zvláště závažným zločinem. TZ tak bude postihovat pachatele zločinu přísněji, než pachatele zvláště závažného zločinu, čímž dojde k omezení možnosti svépomocné nápravy pachatele. Z tohoto důvodu hodnotím rozhodnutí zákonodárce kriminalizovat toto jednání formou samostatného trestného činu jako nešťastné, kdy pouhá úprava skutkových podstat jiných trestných činů by působila méně těžkopádně a více koherentně.

---

⁹⁷ KOPECKÝ, Kamil, KREJČÍ, Veronika. Rizika virtuální komunikace (příručka pro učitele a rodiče). Olomouc: NET UNIVERSITIY, 2010, s. 14. [online]. E-nebezpečí, [cit. 28. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://lms.e-nebezpeci.cz/?imageRequest=FDEEDAFB-F7AB-40CA-BD22-8BEE8CC6F048>>.

Z pohledu viktimologie bude obětí nejčastěji osamělá dívka v rozmezí 11- 17 let věku, která tráví hodně času na on-line komunikačních prostředcích, trpí nedostatkem sebedůvěry a pozornosti.⁹⁸

Zákon v případě pachatele mluví o pojmu osoba, může jím tedy být jak jakákoliv fyzická osoba ve smyslu § 22 odst. 1 TZ, tak i právnická osoba a contrario k ustanovení § 7 TOPO. Pro naplnění subjektivní stránky trestného činu je nutno vycházet z § 13 odst. 2 TZ, na základě kterého je pro tento trestný čin potřeba zavinění ve formě úmyslu. Na rozdíl od požadavků směrnice pro trestný čin účasti na pornografickém představení, kdy směrnice v článku 6 uvádí, že pachatelem nedovoleného navazování kontaktů s dítětem může být pouze dospělá osoba, z konstrukce skutkové podstaty dle § 193b TZ lze dovodit, že se zákonodárce rozhodl postihovat i osoby mladistvé.

Velmi ztížené bude u tohoto trestného činu prokázat, že pachatel měl opravdu v úmyslu navázat kontakt proto, aby vykonal sexuálně motivovaný čin. Napomoci prokazování úmyslu u groomingu by mohlo užití proaktivního přístupu.

Při zvažování možnosti užití proaktivního přístupu odhalování groomingu bychom se mohli inspirovat v USA, kde takový přístup mají. Vyšetřovatelé vystupují v 80 % jako dívky okolo dvanácti let. Ve více než polovině případů se pak policie zaměřuje na chatovací místnosti (87 % z toho tvoří sex- chaty). Doba od prvního kontaktu po dopadení pachatele je pak relativně krátká, v 59 % případů je kratší než jeden měsíc a v 37 % případů se jedná o dobu do 6 měsíců. 48 % pachatelů, kteří nakonec dovedli své jednání až do uskutečněné schůzky, s sebou přineslo na místo určení předměty spojené s případným pohlavním stykem, jako například lubrikační gely, dilda apod.⁹⁹ Takovéto předměty budou pak v řízení velmi důležitým důkazem. Subjektivní stránka, jako nejproblematictější aspekt dokazování¹⁰⁰, se pak bude dovozovat právě též z přinesení těchto předmětů na schůzku.

Otázkou je, jakou povahu by měla taková činnost policisty, pokud by se zákonodárce rozhodl k realizaci obdobného přístupu i u nás. Teoreticky by připadala v úvahu možnost užití agenta dle § 158e TŘ. Užití agenta je však možné pouze v řízeních vedených pro zločin, na který zákon umožňuje uložit trest odnětí svobody s horní hranicí minimálně osmi let, nebo v řízeních o trestných činech taxativně vymezených. Trestný čin dle § 193b TZ nespadá ani

---

⁹⁸ MAŠKOVÁ, Anna a kol. *Kybergrooming a kyberstalking* [online]. Metodický materiál pro pedagogické pracovníky. Národní centrum bezpečnějšího internetu [cit. 24. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.ncbi.cz/category/6-metodiky-ucebni-materialy>>.

⁹⁹ MITCHELL, Kimberly J, WOLAK, Janis, FINKELHOR, David. Police Posing as Juveniles Online to Catch Sex Offenders: Is It Working?. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment*. 2005, Vol. 17, No. 3, s. 252. [online]. University of New Hampshire, [cit. 24. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.unh.edu/ccrc/pdf/jvq/CV82.pdf>>.

¹⁰⁰ SYKOVÁ, Anna. In JELÍNEK: *Trestní právo hmotné...*, s. 231-232.

do jedné z těchto kategorií. Dalším faktorem pro možnost užití agenta je nutnost získání povolení soudce vrchního soudu dle § 158e odst. 4 TŘ.

Užití agenta ve smyslu § 158e TŘ pro účely vyšetřování tohoto trestného činu tedy není možné, a i kdyby bylo, efektivita a flexibilita by byla negativně ovlivněna nutností získání povolení dle § 158e odst. 4 TŘ pro každé jednotlivé řízení. Bylo by vhodné zvážit možnost přijetí jiného operativně pátracího prostředku, který by bylo možno použít pro účely tohoto trestného činu, a to buďto na základě uvážení policie, nebo se souhlasem státního zástupce.

Na základě výše uvedeného se domnívám, že užití operativně pátracích prostředků a proaktivní přístup jsou nedocenitelnými způsoby boje proti sexuálním predátorům pohybujícím se na internetu a je tedy na místě otevřít mezi odbornou veřejností debatu o možnosti vybavit OČTŘ takovými oprávněními.

Závěr

Musím podotknout, že jsem se v průběhu celé práce potýkal s nedostatkem relevantních zdrojů odpovídající kvality. Obzvláště palčivý byl nedostatek judikatury a úzce profilovaných knižních zdrojů. To mě však na druhou stranu přinutilo k vyšší míře originality.

U trestného činu kuplířství dle § 189 TZ jsem na základě analýzy dospěl k závěru, že v praxi bude nejproblematictější znak kořistění z prostituce, zejména pokud pachatel nebude prospěch z prostituce výslovně vynucovat či požadovat. Kladně naopak hodnotím konstrukci znaků specifikujících jednání pachatele, kterým dochází k navádění jiného k prostituci. Snaha zákonodárce dosáhnout co nejširšího postihu předmětného jednání však může v praxi vést k problémům s rozlišením jednotlivých znaků od sebe. Pokud jde o nosný znak tohoto trestného činu, kterým je prostituce, provedl jsem rozbor různých modelů postihu, podle toho, jak k němu přistupují některé státy EU.

Pokud jde o trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí dle § 190 TZ, z pohledu statistického se jedná o okrajový trestný čin, kdy výskyt tohoto trestného činu je v průměru pouhé dva případy ročně. Skutkovou podstatu tohoto trestného činu musím zhodnotit jako velmi problematickou. V praxi bude mnohdy složité určit, zda došlo k naplnění kritéria blízkosti, které je nutným předpokladem pro trestní odpovědnost. Výklad pojmu „blízkost“ bude mnohdy složitý, a protože bude zcela v kompetenci OČTŘ, povede k velké právní nejistotě. Často bude také docházet k situacím, kdy sice bude naplněna formální stránka trestného činu, avšak budou přítomny okolnosti pro užití materiálního korektivu.

Na základě mého zkoumání jsem došel k závěru, že společenská škodlivost tohoto trestného činu je přeceňována a jeho zařazením do TZ se zákonodárce dopustil nabourání pojetí trestního práva coby nástroje ultima ratio. Odborná veřejnost se k tomuto trestnému činu také staví negativně. Ačkoli nezpochybňuji potřebu ochrany mravního vývoje dětí před některými vnějšími vlivy, domnívám se, že správní právo by do budoucna poskytovalo před takovýmito jednáním dostatečnou ochranu. Proto se domnívám, že v TZ pro tento trestný čin již nadále není místo.

Kapitolu trestného činu soulože mezi příbuznými z mého pohledu považuji za nejpřínosnější a nejzajímavější. Upozornil jsem na problematiku určení objektu tohoto trestného činu. Poukázal jsem na zcela nedostatečnou koncepci skutkové podstaty při ochraně morálního zájmu, když v současné době tento trestný čin postihuje pouze soulož a nikoliv jiné styky srovnatelné se souloží. Navrhl jsem řešení pro případ, že by se zákonodárce rozhodl

k efektivní ochraně morálního zájmu. Zabýval jsem se také problémy aplikační praxe, zejména ve spojitosti s uplatněním zásady materiální pravdy.

Značný prostor jsem dále věnoval genetickému zájmu a nutnosti jeho ochrany. Zde jsem poukázal na moderní výzkumy a metody z oblasti medicíny, které oslabují argumenty potřebnosti tohoto trestného činu jakožto ochránce genetiky. Ačkoli z morálního hlediska vnímám incestní chování jako společensky nepřijatelné, uvedené argumenty mě přivádějí k úvaze, zda je opravdu potřeba mít takovéto jednání upraveno na úrovni trestního práva, a pokud ano, tak určitě ne v současné podobě.

V poslední části mé práce jsem se zabýval relativně novými trestnými činy, které jsou součástí TZ od 1. 8. 2014. Z důvodu nedostatku relevantních zdrojů jsem se zaměřil na komparaci a možnost přijetí některých zahraničních institutů či postupů do našeho právního řádu.

Ve společné části jsem se zaměřil na Směrnici, na základě které byly tyto trestné činy do TZ implementovány. Zhodnotil jsem způsob, jakým byly přijaty do TZ, a poukázal na následky s tím spojené. Následně jsem pokračoval ve dvou samostatných podkapitolách, které se věnovaly samotným trestným činům.

U podkapitoly trestného činu účasti na pornografickém představení jsem se převážně zaměřil na to, co se vlastně rozumí pojmem pornografické představení a možností jeho vymezení v rámci výkladových ustanovení TZ po vzoru slovenské právní úpravy.

Poslední podkapitolu jsem věnoval trestnému činu nedovoleného navazování kontaktů s dítětem. Vyzdvihl jsem zde klady proaktivního přístupu při odhalování a vyšetřování tohoto jednání a uvedl srovnání s proaktivním přístupem v USA. Zaobíral jsem se jeho koncepcí jako samostatně stojícího trestného činu, který postihuje přípravu k jiným trestným činům. Zákonodárce tímto pojetím, dle mého názoru, zostřuje právní úpravu, když může docházet k paradoxní situaci, že bude u pachatelů zvláště závažných zločinů umožněn zánik trestní odpovědnosti, zatímco u pachatelů zločinu nikoliv.

Seznam použité literatury

Monografie

- DRAŠTÍK, Antonín a kol. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 1490 s.
- HAVELKOVÁ, Barbara, BELLAK-HANČILOVÁ, Blanka. *Co s prostitucí?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. 304 s.
- JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 4. vyd. Praha: Leges, 2014. 976 s.
- MATOUŠKOVÁ, Ingrid. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada Publishing, 2013. 296 s.
- MILFAIT, René. *Komerční sexualizované násilí na dětech: [prostituce, pornografie, obchod]*. Praha: Portál, 2008. 210 s.
- MITLÖHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. Praha: GRADA, spol. s r. o., 1999. 131 s.
- ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní právo hmotné*. 7., přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 1040 s.
- ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník, 2. Díl, komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 3586 s.
- TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995. 84 s.
- VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007. 141 s.
- WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Praha: Portál, 2002. 351 s.
- WEISS, Petr. *Sexuologie*. Praha: Grada Publishing, 2010. 724 s.
- WILSON, Edward O. *Konsilience: jednota vědění : o nezbytnosti sjednocení přírodních a humanitních věd*. Přeložil Pavla SADÍLKOVÁ, přeložil Jana SPURNÁ. Praha: Lidové noviny, 1999. 379 s.

Judikatura

Nález Ústavního soudu ze dne 12. 7.2017, sp. zn. I. ÚS 1737/16.

Nález Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. I. ÚS 2920/09.

Nález Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 69/04.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze 14. 4. 1977, sp. zn. 11 Tz 17/77 R 11/1978.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, sp. zn. 5 Tdo 160/2012.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2.2004, sp. zn. 2 As 69/2003 – 50.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 5. 5. 2011, sp. zn. 6 To 26/2001.

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 8.1994, sp. zn. 4 To 518/94.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu Československé republiky ze dne 11. 12. 1929, sp. zn. Zm I 52/29.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SR ze dne 1. 2. 1983, sp. zn. 3 To 3/83.

Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 12. dubna 2012 ve věci stížnosti č 43547/08 Stübing proti Německu.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR uveřejněné v Bulletinu Nejvyššího soudu České republiky (ČSR), trestní část; B 1/1980, s. 41-44., číslo označuje číslo sešitu/ročník a za pomlčkou je uváděno pořadové číslo judikátu.

Odborné časopisy

CHROMÝ, Jakub. Nejstarší řemeslo v novém trestním zákoníku (k trestnému činu provozování prostituce ohrožující mravní vývoj dětí v širších právních souvislostech). *Trestní právo*, 2011, č. 3, s. 24.

ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník a naplňování funkcí a základních zásad trestního práva hmotného. *Bulletin advokacie*, 2009, č. 10, s. 18-25.

Právní předpisy

zákon č. 251/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 141/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 105/2013 Sb., v aktuálním znění

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 52/2009 Sb. účinném ke dni 1. dubna 2009

zákon č. 14/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 300/2005 Z. z., „Trestný zákon“ - Slovenský trestní zákoník

sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících

směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii

usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva ČNR o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob, přijata v Lake Success, New York, 21. března 1950, v platnosti od 25. července 1951.

Ostatní

Usnesením vlády č. 940 ze dne 20. 7. 2005

Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, § 191, Dostupné na ASPI.

Důvodová zpráva k zákonu č. 140/1961 Sb., trestní zákon, § 231-246, Dostupné na ASPI.

Internetové zdroje

BENNET Robin a kol. *Genetic Counseling and Screening of Consanguineous Couples and Their Offspring: Recommendations of the National Society of Genetic Counselors. Journal of Genetic Counseling. 2002, Vol. 11, No. 2, s.115.* [online]. [cit. 22. listopadu 2017]. Dostupné na <[http://www.lotscave.com/files/Journal%20of%20Genetic%20Counseling%20\(Vol.%2011,%20No.%202,%20April%204,%202002\).pdf](http://www.lotscave.com/files/Journal%20of%20Genetic%20Counseling%20(Vol.%2011,%20No.%202,%20April%204,%202002).pdf)>.

Barry, Kathleen. *The Prostitution of Sexuality. New York; London, NYU Press, 1995, s. 198.* [online]. JSTOR, [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.jstor.org/stable/j.ctt9qg779>>.

CAROL, Buechat. *The Costs and Benefits of Inbreeding*[online]. The Institute of Canine Biology, 19. září 2014 [cit. 25. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.instituteofcaninebiology.org/blog/the-costs-and-benefits-of-inbreeding>>.

JUNOLD, Suzanne W, MARKS, Lara. *Women's Trials: The Approval of the First Oral Contraceptive Pill in the United States and Great Britain. Journal of the History of Medicine and Allied Sciences. 2002, Volume 57, Issue 2, s. 117.* [online]. Semantic Scholar, [cit. 22.

listopadu 2017]. Dostupné na <https://pdfs.semanticscholar.org/d697/3ca8c505c423ba914b050025082be8fe4516.pdf>.

KOPECKÝ, Kamil, KREJČÍ, Veronika. *Rizika virtuální komunikace (příručka pro učitele a rodiče)*. Olomouc: NET UNIVERSTIY, 2010, s. 14. [online]. E-nebezpečí, [cit. 28. listopadu 2017]. Dostupné na <http://lms.e-nebezpeci.cz/?imageRequest=FDEEDAFB-F7AB-40CA-BD22-8BEE8CC6F048>.

MACHÁČKOVÁ, Hana, DĚDINOVÁ, Lenka, ŠEVČÍKOVÁ, Anna. *Dospívající na internetu* [online]. Masarykova Univerzita, 2015 [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na http://irtis.fss.muni.cz/wp-content/uploads/2015/10/Dospivajici_na_internetu_2015.pdf.

MAŠKOVÁ, A., LUKÁŠOVÁ, K., PACÁK, R., BRANDEJSOVÁ, J. *Kybergrooming a kyberstalking* [online]. Metodický materiál pro pedagogické pracovníky. Národní centrum bezpečnějšího internetu, [cit. 24. listopadu 2017]. Dostupné na <http://www.ncbi.cz/category/6-metodiky-ucebni-materialy>.

MITCHELL, Kimberly J, WOLAK, Janis, FINKELHOR, David. *Police Posing as Juveniles Online to Catch Sex Offenders: Is It Working?. Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment*. 2005, Vol. 17, No. 3, s. 252. [online]. University of New Hampshire, [cit. 24. listopadu 2017]. Dostupné na <http://www.unh.edu/ccrc/pdf/jvq/CV82.pdf>.

SWAMINATHAM, Nikhil. *When Incest Is Best: Kissing Cousins Have More Kin* [online]. Scientific American, 8. února 2008 [cit. 25. listopadu 2017]. Dostupné na <https://www.scientificamerican.com/article/when-incest-is-best-kissi/>.

UZEL, Radim, *Falešný mýtus kolem krvesmilstva* [online]. novinky.cz, 3. dubna 2008 [cit. 25. listopadu 2017]. Dostupné na <https://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/136713-falesny-mytus-kolem-krvesmilstva.html>.

ŽÁRSKÁ, Lucie. *Počet příslušníků a zaměstnanců Policie České republiky* [online]. Policie České republiky, 6. dubna. 2016 [cit. 10. listopadu 2017]. Dostupné na <http://www.policie.cz/clanek/pocet-prislusniku-a-zamestnancu-policie-ceske-republiky.aspx>.

Can You Get Pregnant With Precum? [online]. The American Pregnancy Association, 5. září 2017 [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <http://americanpregnancy.org/getting-pregnant/can-you-get-pregnant-with-precum/>.

Criminal Code in the version promulgated on 13 November 1998, Federal Law Gazette [Bundesgesetzblatt] I p. 3322, last amended by Article 1 of the Law of 24 September 2013, Federal Law Gazette I p. 3671 and with the text of Article 6(18) of the Law of 10 October 2013, Federal Law Gazette I p. 3799[online]. Gesetze im Internet, [cit. 16. listopadu 2017]. Dostupné na <https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/englisch_stgb.html#p1689>.

Criminal Code: The Official Gazette of the Republic of Croatia "Narodne novine" (hereinafter: NN) No. 110 of October 21, 1997 (entered into force on January 1, 1998). [online]. legislationline.org, [cit. 16. listopadu 2017]. Dostupné na <https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwjs1_7Zk_HXAhVoSZoKHVJgCogQFgguMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.vsrh.hr%2FCustomPages%2FStatic%2FHrv%2FFiles%2FLegislation__Criminal-Code.doc&usq=AOvVaw1dS7o9M99KKoeS4047CAH9>.

Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others [online]. United Nations Treaty Collection, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na <https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=VII-11-a&chapter=7&clang=_en>.

Domácnosti s připojením k internetu [online]. Český statistický úřad, 27. března 2017 [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/informacni-spolecnost-v-cislech-2014-2016>>.

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o regulaci prostituce z 20. 6. 2005 s. 14-15. [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.mvcr.cz/soubor/navrh-zakona-o-regulaci-prostituce-z-roku-2005.aspx>>.

Incest [online]. Epravo.cz, 14. listopadu 2001 [cit. 24. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/incest-15379.html>>.

Latentní kriminalita [online]. Epravo.cz, 3. ledna 2002 [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/latentni-kriminalita-15571.html>>.

Nelegální ekonomika v ČR [online]. Český statistický úřad, 9. června 2005 [cit. 30. listopadu 2017]. Dostupné na <https://www.czso.cz/csu/czso/nelegalni_ekonomika_v_cr_09_06_2005>.

Sjednocující stanovisko Nejvyššího soudu v otázce přiznání a výše náhrady za nemateriální újmu způsobenou tím, že proti poškozenému bylo vedeno trestní řízení, které neskončilo odsouzením [online]. Nejvyšší soud, 12. října 2012 [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <http://www.nsoud.cz/judikaturans_new/ns_web.nsf/print/Proverejnostamedia~TiskovezpravyNejvyssihosoudu~Sjednocujici_stanovisko_Nejvyssiho_soudu_v_otazce_priznani_a_vyse_nahrady_za_nematerialni_ujmu_zpusobenou_tim__ze_proti_poskozenemu_bylo_vedeno_trestni_rizeni__ktere_nskoncilo_odsouzenim~>>.

Statistický přehled kriminality 2009-2016 [online]. Policie ČR, [cit. 20. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>>.

Statistické ročenky kriminality 2010-2014 [online]. Ministerstvo spravedlnosti, [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html>>.

Tabulka 15: Podíl domácností s internetem v zemích EU v letech 2006 až 2015 [online]. Český statistický úřad, 30. listopadu 2016 [cit. 14. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.czso.cz/csu/czso/domacnosti-s-vybranymi-informacnimi-a-komunikacnimi-technologie-mi-a5h934iw6a>>.

usnesení poslanecké sněmovny ze dne 29. března 2005, č. 1604 [online]. Poslanecká sněmovna, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&t=798>>.

Výdaje na vzdělávání Češi jsou na chvostu OECD [online]. Česko v datech, 24. srpna 2017 [cit. 10. listopadu 2017]. Dostupné na <<http://www.ceskovdatech.cz/clanek/71-vydaje-na-vzdelavani-br-cesi-jsou-na-chvostu-oecd/>>.

Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira NN 5/90, 30/90, 47/90, 29/94 [online]. zakon.hr, [cit. 15. listopadu 2017]. Dostupné na <<https://www.zakon.hr/z/279/Zakon-o-prekr%C5%A1ajima-protiv-javnog-reda-i-mira>>.

Abstrakt

Tato diplomová práce provede základní vymezení vybraných sexuálních trestných činů a zaměří se na jejich rozbor. Práce se zabývá především nedostatky účinné právní úpravy. Klade důraz na výklad nejdůležitějších znaků skutkových podstat, které v praxi mohou být považovány za problematické. Na základě analýzy, komparace a práce se statistickými údaji provede jejich zhodnocení a nabídne návrhy de lege ferenda, kterými by se dala tato slabá místa do budoucna eliminovat.

Práce se v prvních dvou kapitolách věnuje postihování negativních jevů, které doprovázejí prostituci, tedy kuplířství a prostituce ohrožující mravní vývoj dětí. Zaměřuje se na problematický výklad některých znaků kuplířství, jako například kořistění a zkoumá racionalitu trestání prostituce ohrožující mravní vývoj dětí. Třetí kapitola je vymezena souloží mezi příbuznými, kdy největší důraz je kladen na určení a možnosti ochrany objektu. Poslední kapitola je zaměřena na nové trestné činy, účasti na pornografickém představení a nedovolenému navazování kontaktů s dětmi, způsobu jejich implementace a možnosti zefektivnění jejich úpravy.

Abstract

This diploma thesis will make a basic definition of selected sexual crimes and will focus on their analysis. The thesis focuses mainly on weak spots of legal regulation. It puts emphasis on most important features of constituent elements of the offence, which may be considered as a problematic in practice. On base of legal analysis, comparation and statistics it will suggest ways how to eliminate weak spots of legal regulation.

The first two chapters od thesis are dedicated to prostitution and its negative phenomes which is pimping and prostitution likely to corrupt juveniles. Third chapter deals with incest and its object. The last chapter is focused on two new crimes, participation on pornographic performance and forbidden solicitation of children for sexual purposes, their implementation and possibilities of their improvement.

Klíčová slova

Trestný čin, trestní zákoník, pachatel, prostituce, Incest, kuplířství, pornografie, lidská důstojnost, mravnostní kriminalita, sexuální trestná činnost.

Key words

Crime, criminal code, offender, prostitution, incest, pimping, pornography human dignity, moral crime, sexual crime.